

Staré dveře opět nové!

PORTAS®

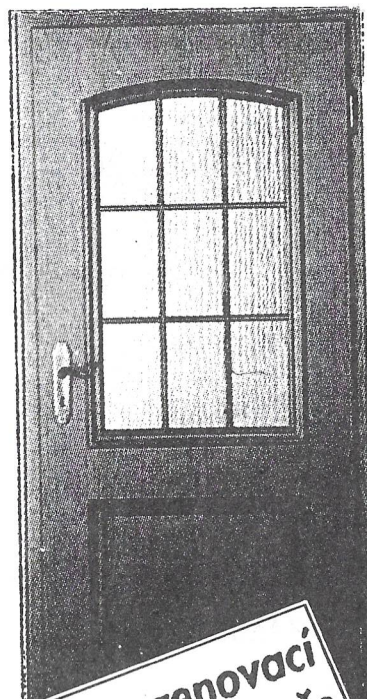
Jednička na renovace v Evropě
více než 550 odborných závodů
ve 13 zemích Evropy

- ✓ dveře a zárubně nemusíte již nikdy natírat
- ✓ cenově výhodné řešení
- ✓ za jediný den
- ✓ vlastní výrobce
- ✓ mnoho modelů a dezénů
- ✓ renovujeme i domovní dveře

*****

Kamenná 11, 639 00 BRNO
tel.: (05) 43 24 15 83
tel./fax: (05) 43 21 37 17
mobil: 0603/20 38 08

**System renovací
pro každé dveře**

Bílovický zpravodaj vydává zastupitelstvo obce Bílovice nad Svitavou.
Redakce: na OÚ Vlasta Klevetová, tel.: 45 22 70 72
Uzávěrka pro podání příspěvků do příštího čísla je **15. srpna 2001.**

Bílovický zpravodaj

DUBEN 2001

Ročník XX/číslo 1 CENA 5 Kč

YDÁVÁ OBECNÍ ZASTUPITELSTVO BÍLOVICE NAD SVITAVOU

Z obsahu vybíráme:

- Ze života ZŠ
- Bílovická televize
- Ochotnické divadlo (pokračování)

Kašpárková 5.A

SLOVO MĀ STAROSTA

Zastupitelstvo obce na svém veřejném zasedání v kulturním domě dne 28. března 2001 schválilo rozpočet obce pro rok 2001.

V tomto rozpočtu se předpokládá příjem finančních prostředků ve výši 62 mil. Kč a stejně velký výdaj na provoz obce, obecního úřadu a investice. Největší zájem ze strany občanů byl o to, které stavby budou realizovány a které opravy stávajících staveb a komunikací budou prováděny.

V případě, že se budou příjmy fin. prostředků naplňovat v souladu s předpokladem uvedeným v rozpočtu, pak budou realizovány **p o s t u p n ě** tyto stavby a rekonstrukce:

- Polanka - bytový dům B.4.2 - dokončení a předání uživatelům
- bytový dům B.3.3 - zahájení výstavby - dokončení v r. 2002
- bytový dům B.3.4 - zahájení výstavby - dokončení v r. 2002

Vodárenská - sídliště Na Nivách:

- bytový dům V2 - zahájení výstavby 10 b. j., dokončení 2002
- bytový dům V3 - zahájení výstavby 11 b. j., dokončení 2002
- Dokončení chodníku na Obřanské ulici
- Po položení telef. kabelu dobudování chodníku na Vodárenské ulici

- Oprava a rekonstrukce komunikace v ulici S. K. Neumanna.
- Výstavba vodovodu z Vodárenské ulice k vodojemu, oprava vodojemu, prodloužení vodovodu k voj. prostoru.
- Oprava kulturního domu - střecha nad bodovou.
- Parkoviště podél komunikace na Polanku.
- Oprava komunikace v Husově ulici a Dobrovského ulici od Teperovy ulice k bývalému zahradnictví na Husově ulici.
- Oprava - dodláždění komunikace od mostu přes Svitavu k nádraží.
- Výstavba kanalizace na Fügnerově nábřeží včetně úpravy povrchu této komunikace - dokončení červen 2001.
- Výstavba Domu s pečovatelskou službou na Komenského ulici - zahájení březen 2001, dokončení prosinec 2002.
- Doplnění dopravních silničních značek na místních komunikacích.
- Zahájení rozmístování orientačních tabulí na jednotlivých přístupových místech a křižovatkách.
- V tomto roce bude vypracován projekt stavby kanalizace Hradisko, tuto stavbu plánujeme realizovat v r. 2002.
- Projekt na odkanalizování horní části Havlíčkovy ulice bude zajištěno začátkem r. 2002, realizace pak podle fin. prostředků..

Rada obce Bílovice nad Svitavou

Fügnerovo nábřeží. Bourání zdi mezi silnicí a mlýnskou zahradou za účelem rozšíření vozovky. Foto B. Zlámal.

Obřanská ulice. Práce na budování chodníku k ulici Vodárenské. Foto B. Zlámal

INFORMAČNÍ SERVIS OÚ

- Za rok 2000 bylo z naší obce odvezeno firmou RPS Ekologie s.r.o. Brno následující množství odpadu:

1. směsný komunální odpad	439.520,- kg
2. sklo	12.000,- kg
3. plasty	1.950,- kg

- Od 1.7.2001 dochází ke zdražení nájemného u obecních bytů o 4%. Netýká se bytů postavených s účastí státu (státní dotace). Nájemníci budou včas informováni.

- Cestovní kancelář EKO Brno a Obecní úřad Bílovice nad Svitavou pořádají ve dnech 1. června - 3. června 2001 zájezd do Rakouska do Solné komory. Odjezd je z Bílovic, příjezd rovněž do Bílovic. Cena zájezdu je 3.390,- Kč. Informace, přihlášky a placení na OÚ přijímá pí Klevetová, tel. 05/45227072.

- Dne 20. června 2001 navštíví obec Bílovice nad Svitavou poslankyně Parlamentu ČR Paedr. Marie Machátá (ČSNS). V ZŠ bude s žáky 8. a 9. třídy besedovat o práci Parlamentu ČR. Bude uspořádáno i setkání s občany a prostřednictvím kabelové televize zodpoví otázky občanů.

Poklep na základní kámen. Ing. Jaroslav Fuksa - MMR, přednosta Ok. úřadu Ing. arch. Vladislav Růžička, hejtmán Brněnského kraje Ing. Stanislav Jurának.

Ing. Jaroslav Fukse - MMR, starosta, místostarosta přednosta Okresního úřadu Brno-venkov Ing. arch. Vladislav Růžička. Foto B. Zlámal.

Starostové obcí, zástupci Okresního úřadu, Ministerstva pro místní rozvoj.

Občané při poklepu na základní kámen. Foto B. Zlámal.

Co se děje v naší škole

Soutěž mladých historiků

V letošním školním roce se naše základní škola opět zúčastnila dějepisné Soutěže mladých historiků. Do školního kola se přihlásily pouze žákyně 9. třídy, protože letošní téma „Člověk ve 20. století“ se probírá právě v 9. ročníku. Soutěž neobsahovala pouze faktografické znalosti (letopočty, jména . . .), ale žákyně musely uplatnit i své kombinační schopnosti (zašifrované pojmy, karikatury umělců . . .).

Ve školním kole dosáhla nejvyššího počtu bodů Daniela Konečná, která získala 86 a 5 prémiových bodů z 89 možných. Daniela tak postoupila do dalšího kola, které se konalo 14. února v Brně. Okresní kolo bylo nejen náročné, ale i neobvyklé - poznávání vojenských hodností, co nejpřesnější časové zařazení českých mincí . . .

Přestože Daniela nepostoupila do krajského kola, získala mnohé poznatky a zkušenosti, které jí mohou pomoci nejen při přijímacích zkouškách na střední školu.

Zkuste si sami vyřešit některé z úkolů okresního kola:

1. Mezi výrazné postavy meziválečné architektury patřili:

J. G - č - -, J. P - - č - -, K. H - - - - r - , A. B - - - á - - - , P. Ja - - - ,
O. P - - - v - - , J. Ch - - o - .

V sochařství: B. K - f - -, O. Š - - ni - - , O. G - - f - - - - .

V malířství: M. A - - š , A. K - - - a - , V. S - - - - č - - .

2. Hudební festival Pražské jaro se konal poprvé v roce....., každoročně začíná datem ....., tradičně první uváděnou skladbou je ....., skladatele .....

3. Rozlušti v přesmyčkách jména německy píšících autorů

AFNRZ AAFKK
GONE EINRW ICHKS
AMX BDOR
AFNRZ EELWRF
AEINRR AAIMR EIKLR

4. Do plň jména sportovců, kteří vynikli v následujících sportech:

a) vzpírání - a - o - - a - - S - o - - a
b) motorismus E - i - - a - u - - o - á
c) tenis - are - - o - e - u -
d) box - - a - - i - e - - e - o - - ý

Správné odpovědi:

1. architektura. J. Gočár, J. Plečnik, K. Hilbert, A. Balšánek, P. Janák,
O. Polívka, J. Chochol

sochařství: B. Kafka, O. Španiel, O. Gutfreund
malířství: M. Aleš, A. Kašpar, V. Slavíček

2. 1946, 12. května, Má vlast, Bedřich Smetena

3. Franz Kafka, Egon Erwin Kisch, Max Brod, Franz Werfel,
Rainer Maria Rilke

4. Jaroslav Skobla, Eliška Junková, Karel Koželuh, František Nekolný
Zpracovala Mgr. Hana Kučerová

Dopravní výchova na naší škole

Výchově cyklistů i chodců je třeba věnovat pozornost. Především cyklisté se stávají účastníky silničního provozu, proto chceme žáky vybavit vědomostmi, ale i dovednostmi, za účelem zvýšení jejich bezpečnosti v silničním provozu.

Letošní rok jsme začali již podzimním dopravním kurzem v Blansku. Žáci po lekci v učebně zkoušeli svoje dovednosti na dopravním hřišti. Před Vánocemi nám byla umožněna účast na velmi zdařilém programu pro výuku cyklistů v počítačové učebně v Brně na Dornychu.

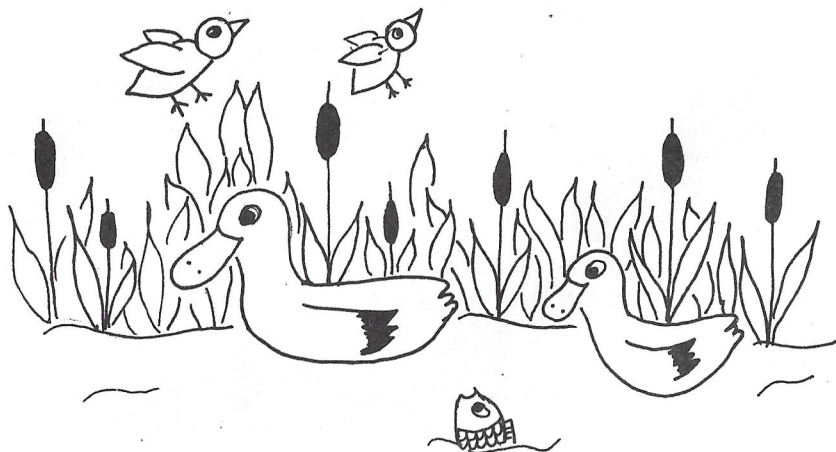
Nyní právě probíhá rozhlasové vysílání pro žáky 2. a 3., 4. a 5. tříd, vždy jedenkrát za týden, do poloviny měsíce dubna. Žáci pracují se sešitky s dopravní tematikou a učí se s rozhlasem.

V současné době zahajujeme kurz dopravní výchovy pro žáky 4. ročníku, který nude zakončen testy znalostí a jízdami zručnosti. Nejúspěšnější cyklisté nás budou reprezentovat v okresní soutěži dopravní výchovy, která již tradičně bývá v Kuřimi. Loni jsme si přivezli pěkná umístění.

Letos v květnu nás čeká druhá možnost opět si zajet do Blanska, tentokrát již budou naši čtvrtáči zkušenějšími cyklisty v silničním provozu. Vyzkouší si opět řešení křížovatek, dávání přednosti, jízdu v pruzích a řazení před křížovatkou. Do Blanska jezdíme již mnoho let a jsme rádi, že máme tuto možnost.

Byli bychom rádi, kdyby rodiče svým dobrým příkladem podpořili tyto aktivity školy.

Alena Wawraczová, garant dopravní výchovy

5.B MEZULÁŇÍKOVÁ VĚRA

Bílovický zpěváček

Dne 19. února 2001 se konala na naší škole soutěž ve zpěvu lidových písní s názvem „Bílovický zpěváček“. Děti se připravovaly ve folklorním souboru Bystrouška a v pěveckém sboru Bílováček: Do soutěže bylo přihlášeno celkem 18 dětí, které byly rozděleny do 2 kategorií. Kategorie A – do 10 let a kategorie B – nad 10 let. Lidové písně, se kterými se děti představily, jsem vybrala ze sbírky etnochoreoložky paní Zdenky Jelínkové z oblasti Brněnska.

Všechny děti zpívaly s doprovodem klavíru a jejich výkon hodnotila odborná porota ve složení Lenka Zelinková za dětskou sekci Sdružení přátel folkloru v Brně, Helena Bajerová – ředitelka ZŠ, Martina Kříčková a Pavel Kováč – učitelé HV. Všechny děti obdržely diplomy a pěkné ceny a vítězové postoupili do brněnského kola „Černovický zpěváček“.

Tato soutěž byla uspořádána souborem Májke ve spolupráci s ÚMČ Brno - Černovice a Sdružení přátel folkloru v Brně a jeho předsedou Milanem Zelinkou. Brněnská soutěž se konala v neděli 25. února 2001. Z naší školy se zde účastnili Šárka Vidláková, Adélka Kříčková, Míša a Zuzana Marečková a Martin Putna. V těžké konkurenci 46 dětí si naši zpěváci vedli dobře, vždyť si zazpívali s cimbálovou muzikou poprvé. I když zde nevyhráli, získali zkušenosti do dalších ročníků zpěváků a věřím, že melodie lidových písní jim bude znít v uších ještě dlouho.

Mgr. Bohuslava Hamáková, vedoucí souboru Bystrouška, učitelka ZŠ Bílovice n/Sv.

Soutěže v cizích jazycích

V okresním kole konverzačních soutěží v anglickém a německém jazyce reprezentovaly naši základní školu již podruhé žákyně 9. ročníku Daniela Konečná a Sandra Součková. Obě mohly zúročit výsledky několikileté jazykové přípravy a je velmi potěšitelné, že si vedly velmi úspěšně. Jazykové soutěže mají obvykle tři části: poslechovou, porozumění textu a konverzaci se členy poroty, která hodnotí pohotovost soutěžícího, rozsah jeho slovní zásoby, výslovnost a jazykovou správnost vyjadřování.

Velmi vyrovnaně a s jistotou prošla všemi úskalími soutěže v němčině Sandra Součková a stala se tak vítězkou okresního kola, které se konalo 18. ledna 2001 na gymnáziu J. Blahoslava v Ivančicích. O měsíc později, přesně 22. února, zastupovala Sandra okres Brno-venkov v regionálním kole soutěže v německém jazyce, kde potvrdila kvalitu svých jazykových dovedností a obsadila vynikající 3. místo. Blahopřejeme!

Po loňském vítězství v okresním kole soutěže v angličtině a následném 5. místě v kole regionálním byla Daniela Konečná i letos „horkým favoritem“ na umístění na předních místech. V náročném soutěži, jejíž okresní kolo se uskutečnilo 8. února 2001 na Gymnáziu v Tišnově, podala Daniela velmi dobrý výkon a získala 3. místo. Blahopřejeme!

Oběma žákyním děkujeme za vzornou reprezentaci naší školy a přejeme jim hodně úspěchů v uplatnění znalosti cizích jazyků v praxi.

Jaroslava Levíčková

Společné akce se školou v Hadersdorfu

V tomto školním roce pokračuje naše již pětiletá spolupráce s Volksschule v dolnorakouské obci Hadersdorf am Kamp. Po malém setkání několika

učitelů naší školy s kolegy a rodiči z Rakouska u příležitosti jejich návštěvy operního představení v Janáčkově divadle v Brně nyní v březnu budou v závěru školního roku následovat naplánované společné výlety pro děti, učitele a zástupce rodičů. Koncem května přivítáme rakouské přátele u nás a seznámíme je s napoleonskou bitvou u Slavkova a místy, která se k ní váží: prohlédnou si zámek ve Slavkově, Mohyly míru, zastaví se na kopci Žuráň. Věříme, že program, který plánujeme, naše hosty zaujme neméně, než jejich loňská návštěva Punkevních jeskyní a Moravského krasu.

Začátkem června se vydáme na návštěvu zase my. Už se moc těšíme - vždyť naším cílem bude tentokrát Vídeň. Ještě před vjezdem do rakouské metropole se setkáme s autobusem výletníků z Hadersdorfu a naši přátelé nám budou průvodci svým hlavním městem. Samozřejmě nebudou chybět nejvýznamnější dominanty Vídně jako je Chrám sv. Štěpána či Schönbrunn a okružní projížďka městem na Dunaji.

Jaroslava Levíčková

Práce žáků třídy 3. A

Návštěva kina

S naší paní učitelkou jsme se rozhodli, že pojedeme do kina na pohádku „Z pekla štěstí 2“. Nejvíce se mi líbil Karel Gott. Hrál dvě role: Lucifera a Boha. Markytce se narodilo dítětko. Dorotě nepomohla návštěva u Ježibaby, která jí dala kouzelný lektvar. Ten jí měl pomoci získat Honzu. Nakonec se Dorota, Eufrozínie a král dostali do pekla. Dobro zvítězilo nad zlem.

Aneta Blažková

Výstava „Obrazy Josefa Lady“

Ve středu 21. února jsme byli v Brně na výstavě obrázků J. Lady. Na stěnách jsme shlédli různé obrázky, které maloval. Byl tam i obrázek jeho rodného domku, který měl číslo 15. U chaloupky měli chlív a stodolu se dřevem. Dále jsme viděli chlapce se sáňkami, který sáňkoval na sněhu. Po prohlídce jsme dostali kalendáře s motivy Josefa Lady, který jsme si vystříhli a vybrali. Potom jsme se podívali na film o malíři a prohlédli si dětské knihy ilustrované J. Ladou.

Lucie Kuželová

Výstava „Nech brouka žít“

12. prosince jsme byli s naší třídou na výstavě o broucích, které namaloval Ondřej Sekora v knížkách Brouk Pytlík a Ferda Mravenec. Jedna slečna nám ukazovala a vysvětlovala jak se ti brouci jmenují, co dělají. Potom jsme si mohli prohlédnout pod mikroskopem motýla a jiné brouky. Za velkým sklem jsme viděli některé tyto brouky živé. Také tam byly loutky z večerníčku „Příběhy včelích medvídků“, byl tam i Půlčmelák. Hráli jsme také hry a potom nám pustili pohádku o broučcích.

Adéla Křičková

Jak jsem trávil jarní prázdniny

Vyhráli jsme zájezd na ostrov Kréty ve Středozemním moři. Letěli jsme letadlem Delta Erlain Kréta. Bylo tam krásně. Bydleli jsme v pětihvězdičkovém hotelu v č. 158 - apartmán. Každý den jsem se koupal v bazéně, ale i v

moři. Pluli jsme po moři jachtou. A když jsme museli jet domů, stýskalo se mi po ostrově. Tak mi skončili moje prázdniny.

Ján Varga

Debrujáři

V letošním roce probíhá již mezinárodní soutěž RAFAN 2001, ve které předvedou debrujáři své nápady při zpracování odpadového materiálu na výrobu různých hraček, věcí, ale i pokusů a her. Vyhodnocená a oceněná díla budou vystavena na brněnském výstavišti v dubnu. Současně probíhá celoroční soutěž klubů „Kámen mudrců“, do které jsme se zapojili. Čeká nás také přivítat děti z Francie a Německa. sami máme možnost vycestovat za vědou do Belgie (červen) a opět jsme pozváni do Bretaně (květen).

KMD Archimedes

Přírodovědné olympiády na ZŠ v Bílovicích nad Svitavou

V 6.-9. ročníku základní školy si žáci mohou osvojit nejen učivo předepsané osnovami, ale získají mnoho informací při přípravě olympiád. Přihlásit se mohou všichni žáci, kteří mají zájem.

V letošním školním roce se připravovalo šest žáků 9. třídy na chemickou olympiádu a dvě žákyně na přírodopisnou olympiádu. Chemickou olympiádu pracovaly: Sandra Součková, Jitka Krečmerová, Monika Malachová, Alena Svobodová, Aleš Hamák a Anna Štarhová.

Přírodopisnou olympiádu pracovaly: Markéta Drápalová a Zuzana Kalivodová. Příprava začínala už v září, je velmi náročná a vyžaduje mnoho času na získání různých informací i znalostí v obou oborech. V přírodopisné olympiádě proběhlo jen školní kolo. Pro velkou nemocnost jsme se neúčastnili kola okresního.

Chemická olympiáda má tři části - teoretickou, praktickou a kontrolní test. Žáci studují a pracují s odbornou literaturou, počítají chemické příklady, poznávají osudy významných českých i světových chemiků i historii objevů. Své znalosti si ověřují na pokusech. Získají tak ucelený přehled z organické i anorganické chemie. Po celou dobu vede žáky paní učitelka Květoslava Mauzerová.

Okresní kolo je svým obsahem velmi náročné na znalosti a dovednosti těch nejlepších. Okresního kola se však zúčastňují s žáky i žáci gymnázií, kteří mají chemii již v 7. třídě a jejichž znalosti jsou daleko větší.

Na naší škole byly nejlepší ve školním kole Sandra Součková a Jitka Krečmerová. Obě děvčata reprezentovala školu v okresním kole na Slévárenské průmyslovce v Brně. Sandra Součková se umístila v první polovině všech účastníků a Jitka Krečmerová několik míst za ní.

Je to pěkné umístění. Oběma žákyním blahopřejeme.

Žáci 9. třídy

V basketballe nás trénuje Nad'a Svobodová. V basketě házíme na koše, musíme hodit aspoň 10 třetných košů. Každý pátek k nám přijíždí děcka z Babic. Vždy na začátku si dáme rozcvičku. K rozcvičce patří různé cviky s

balónem, abychom jsme se trochu rozhýbali. V basketu nejčastěji děláme dvojtakty, hada a jiné zajímavé věci. Při těchto cvičích se hodně naběháme. Když někdo zlobí, tak musí dělat kliky. Basketbal míváme 2x týdně, v pondělí od 17 do 18 hodin a v pátek od 16.30 do 18 hodin. Když jsme začali chodit do basketu, museli jsme se naučit driblovat. Vždy když se blíží konec, těšíme se, až si zahrajeme zápas.

Každý druhý týden jezdíme na turnaje, na které se všichni těší!

Tereza Sylvestrová a Irena Skoupá, 4. B

Výuka informatiky na naší škole

Informatika se na naší škole vyučuje jako povinně volitelný předmět od roku 1990, kdy byla původní učebna výpočetní techniky vybavena dnes už historickými PC. A to 4 ks PC-XT a 1 ks PC AT 286. Postupně byla pracovna dovybavena modernějšími počítači.

Protože byla pracovna nevyhovující z prostorového hlediska, byla v rámci rekonstrukce střechy na dvorní budově postavena v půdní vestavbě nová prostorná pracovna informatiky. Obecní úřad financoval i nákup dalších počítačů.

V roce 1999 v rámci projektu „PHARE“ byla vybudována počítačová síť, zakoupeny další počítače a laserová tiskárna.

V současné době využívají žáci 14 počítačů zapojených v síti. Další dva počítače slouží vyučujícím a vedení školy. Jsou umístěny ve sborovně a ředitelně.

Předmět informatika je vyučován od 7. ročníku jako povinně volitelný s časovou dotací 2 hodiny týdně. V tomto předmětu se žáci seznamují se základní obsluhou PC. Během výuky pracují s programy Windows, Word, Front page express, atd. Učí se vytvářet „webové“ stránky, základy programovacího jazyka BASIC.

Počítače jsou využívány i v jiných předmětech jako je jazyk český, německý, anglický, dále v zeměpisu a matematice.

Ve škole již třetím rokem pracuje kroužek výpočetní techniky pro mladší děti, které nemají informatiku.

V budoucnu chceme realizovat připojení učebny na internet, zakoupit další výukové programy a rozšířit současně vybavení učebny. Proto uvítáme jakoukoliv pomoc v tomto směru, protože jakékoliv opravy a rozšiřování PC jsou finančně náročné.

Na závěr bych chtěl poděkovat všem, kteří nám v tomto směru pomáhají.

Mgr. Bohdan Kousalík

Vzpomínka na Den učitelů

Dne 28. března jsme ve škole vzpomněli narození Učitele národů Jana Ámose Komenského. Děti si ve škole připravily rozhlasovou relaci a blahopřání pro své učitele. Organizace rodičů při ZŠ v Bílovicích nad Svitavou poděkovala ředitelství školy, všem pedagogickým a provozním pracovníkům za jejich odpovědnou práci při výchově naší mladé generace a předala květinový dar.

Děkujeme Vám všem a přejeme hodně úspěchů a pedagogického optimismu.

Klub rodičů - Dr. T. Součková

Zpráva o činnosti výboru televizního kabelového rozvodu v Bílovicích nad Svitavou

Televizní kabelový rozvod (TKR) zahrnuje zařízení pro příjem pozemních a družicových televizních vysílačů, zesilovače umístěné na kabelových trasách a kabelový rozvod po obci včetně účastnických přípojek zavedených do domů uživatelů a zakončených přípojným místem. Systém vybudovali účastníci z vlastních finančních prostředků. Provozovatelem systému je firma 3C spol. s r. o., Myslivní 21, 623 00 Brno. Činnost týkající se provozu TKR řídí výbor TKR. V současné době je složení výboru následující: Zdeněk Tomáš, Dušan Lázníček, Vlasta Klevetová, Ludvík Martinek, Milan Buček a Miloš Pech.

Finanční příjmy výboru TKR se skládají z poplatků jednotlivých nových účastníků za připojení k televiznímu kabelovému rozvodu a účastnických poplatků na provoz a údržbu.

V roce 2001 bylo nutno zvýšit poplatek za připojení nových účastníků televizního kabelového rozvodu na částku 4900 Kč za připojení rodinného domu (jednoho účastníka) a na 2900 Kč za každého účastníka v domě s více než šesti přihlášenými. Původní cena byla firmou 3C spol. s r. o. kalkulována v roce 1992. Od té doby došlo k nárůstu ceny koaxiálních kabelů o 45%, k nárůstu cen pohonných hmot o více než 60% a také k nárůstu mezd a cestovních nákladů pracovníků firmy.

Účastnický poplatek na provoz a údržbu rozvodu činil v loňském roce 15 Kč měsíčně, tj. 180 Kč ročně. Tento poplatek již nepokrývá stále se zvyšující náklady na opravy a údržbu zařízení. Jen v roce 2000 vzrostl paušální poplatek za údržbu systému firmě 3C spol. s r. o. z původních 20 000 Kč za rok na 9702 Kč čtvrtletně, což je 38 808 Kč za rok, a to je nárůst o 94%. poplatek autorským svazům, který v loňském roce činil přibližně 2 Kč na přípojku měsíčně, vzroste v letošním roce až na 3,20 Kč na přípojku a měsíc. V tomto roce se proto nevyhne zvýšení měsíčního poplatku na 20 Kč měsíčně (240 Kč ročně). Dovolujeme si připomenout, že poplatky za podobné služby v okolí činí 200 až 400 Kč měsíčně.

Výdaje výboru TKR jsou tvořeny následujícími položkami:

- Vybudování kompletního přijímače a rozvodu po obci včetně zesilovačů.
- Opravy a údržba systému.
- Poplatky autorským svazům - podle sdělení zástupce provozovatele bude poplatek autorským svazům v roce 2001 představovat částku až 3,20 Kč na přípojku a měsíc, což je kolem 36 Kč ročně pro každého účastníka
- Náklady na elektrickou energii zesilovačů - v systému je celkem 19 zesilovačů s příkonem 25 W a 4 zesilovače s příkonem 45 W. Náklady na provoz zesilovačů činily v roce 2000 částku 14980 Kč.
- Rozšíření nabídky příjmových kanálů. - Například rozšíření televizního kabelového rozvodu o program TV3, což zahrnuje digitální SAT přijímač, zesilovač, parabolickou anténu, konvektor a kabely včetně montáže představuje částku 34 883,10 Kč.

Výbor TKR se také podílel na vybudování pracoviště pro místní televizní informační kanál, který provozuje Obec Bílovice nad Svitavou, zakoupením videorekordéru Panasonic NV-HS 800 v ceně 35 650 Kč. Dále je výbor TKR připraven poskytnout příspěvek na modernizaci a rozšíření místního informačního kanálu pro trvalý provoz jednou polovinou předpokládané částky, která bude činit přibližně 20 000 Kč.

K 1. 3. 2001 činí finanční hotovost na účtu u Poštovní spořitelny 3260,23 Kč
ke stejnému datu činí pokladní hotovost 9693,10 Kč

Kromě toho je vytvořena finanční rezerva na termínovaném účtu s krátkou výpovědní lhůtou pro případ náhlé potřeby větší finanční částky při havárii apod. Účet byl otevřen samostatně, protože dává možnost vyšších úroků.

K 1. 3. 2001 činí hotovost této rezervy 215824,34 Kč

Po projednání a odsouhlasení ve výboru byla další část rezervy ve výši 200000 Kč vložena do cenných papírů u banky HypoVereinsbank. Investice je rozložena do firem devíti nejvyspělejších států světa a zahrnuje nejprogressivnější obory podnikání s ohledem na hlavní vývojové trendy do budoucnosti a dlouhodobý potenciál.

Finanční rezerva je nezbytná pro okamžité pokrytí nákladů na opravu v případě živelné pohromy jako vítr, blesk nebo jiné nepředvídané události, která může poškodit systém. Dalším důvodem pro vytváření finanční rezervy jsou náklady na větší opravy nebo přeložky kabelového vedení do země při rekonstrukci komunikace apod. Položení kabelového vedení v úseku od ulice S. K. Neumanna po ulici Vodárenskou, v délce asi 400 m, s využitím výkopů, které prováděla obec, stálo přibližně 55 000 Kč a to byla přibližně jedna polovina celkových nákladů.

Podle sdělení provozovatele systému, firmy 3C spol. s r. o., jsou časté poruchy ve vysílání programu TV3 způsobeny kolísáním intenzity signálu z náhradní vysílací družice, která převzala vysílání programu od družice, která bude zrušena. Definitivní družice, která bude vysílat program TV3, bude instalována v květnu tohoto roku. Místní výpadky vysílání jsou téměř vždy způsobeny výpadkem napájení zesilovače pro uvedenou oblast a nejsou tedy způsobeny systémem TKR.

Jako přílohu této zprávy uvádíme „Závazné podmínky pro užívání kabelového televizního rozvodu v Bílovicích nad Svitavou“. Zvláště upozorňujeme na bod 8, podle kterého je účastník povinen platit účastnický poplatek i když v bytě nebo domě nebydlí, pokud nepožádá o odpojení. V případě odpojení ovšem platí náklady na odpojení a v budoucnu potom náklady na zpětné připojení. Dalším sporným bodem často bývá otázka, co je přípojným bodem k televiznímu kabelovému rozvodu. Přípojný místo v rozvodu je to místo, kde je umístěna odbočka a kde je účastník k rozvodu připojen. Ve většině případů je to na půdě domu, nebo v případě napojení ze země, na hranici pozemku nebo na stěně domu. V žádném případě není vnitřní rozvod v domě nebo bytě součástí televizního kabelového rozvodu.

Pro předání písemných žádostí o opravu (uvedte druh poruchy, dobu výskytu poruchy, typ televize apd.) nebo případné připomínky mohou účastníci použít poštovní schránku v přízemí Obecního úřadu.

Závazné podmínky pro užívání kabelového televizního rozvodu v Bílovicích nad Svitavou

I.

Smluvní strany

A/Účastník:

B/Provozovatel: 3C spol. s r. o., Myslivní 21, 623 00 Brno

C/Zástupce obce Bílovice nad Svitavou: p. Vilém Kleveta, starosta obce

II.

1. Televizní kabelový rozvod (TKR) zahrnuje zařízení pro příjem pozemních a družicových televizních vysílačů, kabelový rozvod po obci, účastnické přípojky zavedené do domu účastníků a zakončené přípojným místem.
2. Účastník TKR je občan, který se přihlásil k užívání TKR ve svém domě, poukázal částku pro zřízení TKR na konto TKR a dodržuje tyto závazné podmínky.
3. Majitelem systému TKR jsou jeho účastníci.
4. Přípojný místo v systému TKR v objektu účastníka je místo, kde končí účastnická přípojka a kde může být účastník k systému připojen.

III.

1. Veškerou činnost týkající se provozu TKR řídí pod patronací Obecního úřadu v Bílovicích nad Svitavou výbor TKR volený všemi přihlášenými účastníky TKR.
2. Výbor rozhoduje nadpoloviční většinou hlasů.
3. Výbor může pověřit pro jednotlivé části obce, případně ulice svého zástupce, který udržuje styk s výborem TKR v uvedené oblasti.
4. Výbor TKR vykonává:
  - a) Evidenci finančních prostředků, pravidelných plateb účastníků a evidenci výdajů na provoz a údržbu TKR
  - b) Organizuje provádění oprav a údržby TKR.
  - c) Projednává požadavky na připojení nových účastníků TKR.
  - d) Svolává shromáždění účastníků TKR.

IV.

1. Účastník TKR má zaručenou úroveň signálů televizních programů z pozemních a družicových vysílačů na přípojném místě 60 - 80 dB μ V. Soupis programů ke dni podpisu smlouvy, včetně kanálů a frekvencí, na kterých jsou v TKR vysílány, je v níže uvedené tabulce. Skladba programů není závazná a může docházet ke změnám, ať již vznikem nových vysílačů, tak zánikem stávajících, ale také rozhodnutím nadpoloviční většiny účastníků shromáždění TKR.

	Program	Kanál	(MHz)
1	ČT 1	R 11	218,0
2	ČT 2	E 7	189,2
3	NOVA	E 9	203,2
4	PRIMA	R 3	77,1
5	TV 3	R 6	175,2
6	STV 1	S 11	231,2
7	ORF 1	S 7	147,2
8	ORF 2	S 19	287,2
9	RTL 1	S 15	259,2
10	RTL 2	S 14	252,2
11	EURO SPORT	S 9	161,1
12	DSF	S 17	273,2
13	VIVA	E 4	62
14	PRO 7	S 5	133,1
15	SAT 1	S 13	245,1
16	TSB. MÍSTNÍ INFO-KANÁL	R 1	46,7
17	VKV		88-108

2. Cena za připojení účastníka k systému TKR v roce 2001 je:

4900 Kč pro připojení rodinného domu (jednoho účastníka)

2900 Kč za každého účastníka v domě s více než šesti přihlášenými účastníky

Tyto ceny mohou být upraveny podle růstu nákladů

3. Účastník musí být k systému připojen jen odborně provedenou odbočkou zhotovenou firmou schválenou výborem TKR. Provozovatel nezodpovídá za zhoršení kvality signálu nevhodným připojením.

4. Pokud účastník zapojí více než dva televizory bez dalších úprav, nemůže uplatňovat požadavek na kvalitu obrazu.

5. Závady nebo zhoršení příjmu uplatní účastník písemně s uvedením druhu závady, typu televizoru a doby výskytu závady. Písemné ohlášení závady vhodí do schránky TKR v přízemí Obecního úřadu v Bílovicích nad Svitavou.

6. Není dovoleno napojení dalšího účastníka ať v jiném domě, případně v jiném bytě domu, pokud dotyčný není v seznamu přihlášených účastníků TKR. V případě nedovoleného napojení bude ten, kdo přípojku umožnil i připojený bez náhrady odpojen a uhradí provozovateli škody a veškeré náklady vzniklé tímto jednáním.

7. Účastník se zavazuje používat přípojného místa pouze k připojení zařízení, která splňují požadavky bezpečnostních a technických norem v České republice. Zařízení účastníka za přípojným místem nejsou součástí pojištění TKR.

8. Účastník bude platit měsíční poplatek určený na údržbu a provoz TKR. tento poplatek bude platit i v případě, když v místě připojení nebydlí nebo přípojky nevyužívá, pokud nepožádá o odpojení přípojky. Poplatek je splatný jednorázově za celý rok do 31. 10. běžného roku. V případě nedodržení data platby zaplatí účastník penále 10 Kč za každý další měsíc a nezaplatí-li do konce roku, bude od systému odpojen. Částka na údržbu a provoz se bude měnit v závislosti na skutečných nákladech potřebných pro údržbu a provoz TKR.

9. Účastník umožní přístup servisního technika k systému TKR v jeho objektu za účelem nezbytné kontroly a údržby. Termín bude s dostatečným předstihem sdělen.

10. V případě, že účastník TKR oznámí, že nadále nebude užívat systém TKR, umožní demontáž přípojky na vlastní náklady.

V.

1. Ustanovení této smlouvy mohou být upřesňována a doplňována podle poznatků vyplývajících ze zjištěných skutečností a po odsouhlasení výborem TKR rozšířeným o zástupce jednotlivých ulic nebo částí obce.

2. Souhlas se závaznými podmínkami pro užívání kabelového televizního rozvodu v Bílovicích nad Svitavou potvrdí účastník podpisem na seznamu účastníků TKR.

ZE ŽIVOTA ZAJÍMOVÝCH ORGANIZACÍ

Klub důchodců v Bílovicích nad Svitavou

V Bílovicích n/Sv. byl uveden do činnosti Klub důchodců 14. února 1988.

Získáním budovy na Husově ulici č. 164, který vykoupil OÚ, se v prostoru bývalého obchodu zřídil za pomoci několika nadšenců Klub důchodců.

OÚ v čele s panem starostou Klevetou, radou OZ, tomuto návrhu velice fandili. Během půl roku byla zřízena klubová místnost i kuchyňka. Na veřejném zasedání OÚ byla zvolena samospráva žen, která se stará o údržbu a celkový program pro naše spoluobčany důchodového věku. Vedoucí klubu je paní Kotolová a samospráva 6 žen.

Začátkem každého nového roku uděláme program činnosti. Jsou to kulturní akce, oslavy výročí, zúčastňujeme se téměř všech akcí pořádaných společenskými organizacemi a OÚ. Během roku pořádáme několik zdravotních a odborných přednášek a besed s různou tematikou: zdravotní, o výživě, kosmetickou poradnu, léčitelsví apod. Velice zdařilá a oblíbená jsou naše zájezdy, které připravuje p. Bílek a pí. Kotolová. Těchto zájezdů jsme připravili a uspořádali za těch 12 roků kolem 35. Navštívili jsme v naší republice už téměř všechny dostupné zámky a kulturní památky, i několikrát Rakousko, vždy za úplné účasti 40 občanů. Důchodců se v klubu pravidelně schází kolem 20. Tři roky už máme zavedené nedělní odpolední svačinky, které se velice osvědčily. Nejvíce jsou oblíbené oslavy Dne matek, které pořádáme jak v klubu, tak i v Kulturním domě, kde je vždy připraven kulturní program dětmi ZŠ a Mateřské školy. Velikonoční svátky, svátky Vánoc, ale i oslavy narozenin členů klubu, to je vždy s pohoštěním.

Odpolední setkání prožíváme s pěkným povídáním o různých zážitcích, zvláště z dob dřívějších, což si pamatují ti nejstarší, zavzpomínáme na občany, kteří už nežijí, ale i na významné občany, kteří v Bílovicích žili. Hodnotíme různé akce z přítomnosti, i prožité zážitky. Skupina jak říkáme našim „turistům“, podniká své pravidelné vycházky do okolí. Další skupinou našich důchodců jsou cvičenci, které vede rehabilitační sestra paní Jitka Cívková už 8. rok. Toto cvičení je pravidelné, 1x v týdnu ve školní tělocvičně a zúčastňuje se jej 20 žen i mužů.

V našem klubu přijímáme i návštěvy z Chorvatska, kteří trávili dovolenou v Bílovicích. Rádi se k nám vrací každoročně i skupina letců „veteránů“, kteří bojovali v Anglii za II. světové války a příležitostně různé jiné návštěvy a setkání se v klubu konají vždy za velké pochvaly a obdivu.

Nezapomínáme ani na naše přátele, kteří už nemohou náš klub navštěvovat pro stáří nebo nemoc. Chodíme je navštěvovat vždy s malou pozorností. Bohužel i ke smutnému loučení patří naše vzpomínka a kytička. V klubu vedeme knihu účasti a kroniku. Rádi přivítáme další naše občany jak v klubu, tak i na připravovaném zájezdu v květnu do Bratislavy, v říjnu na Konopiště, na přednášky o historii Bílovic s p. Nejezchlebem i na lékařské a jiné besedy.

Děkujeme všem, kteří nám umožňují vytvářet tuto činnost pro naše spoluobčany, za podporu i finanční pomoc.

Za samosprávu Klubu důchodců Božena Kotolová

Sokolské ohlédnutí...

Nastartováním nového roku 2001, století a tisíciletí je dobré se ohlédnout a připomenout si ještě aktivitu našich členů Sokola v uplynulém roce. Co jiného se mně může v souvislosti s těmito lidmi a sokolskou organizací vybatvit? Největší svátek Sokolů „XIII. všesokolský slet v Praze“.

Vracím se k tomu i z toho důvodu, že bylo mnoho těch, kteří předpokládali, že se XIII. slet nepodaří. Jednak nevěřili v dostatek cvičenců nebo uvažovali o tom, že cvičenci cvičení v jednotlivých skladbách nezvládnou. I mně bylo řečeno jedním občanem naší obce, že je to jen moje vroucí přání, aby se slet konal. Pokud jde o mne, tak mým přáním bylo, aby se sletu zúčastnilo co nejvíce členů z naší tělocvičné jednoty. Bohužel - u nás neměl nikdo o nácvik jakékoliv skladby zájem. Přesto se brněnského sletu zúčastnili 4 mladší žáci, a to Lukáš Florián, Pavel Homolka, Jakub Rozmahel a Lukáš Nečas. Za starší žákyně cvičily v Brně Tereza Matyášová, Lenka Nedvěďová a Nikola Raková.

Do Prahy s námi odjízďeli Matyášová Tereza, Nedvěďová Lenka a Lukáš Nečas. Tito mladí cvičenci pod vedením a dohledem Tělocvičné jednoty Sokol Řícmanice. Obdivovala jsem iniciativu všech členů této sousední jednoty. Zvláště obrovskou a odpovědnou obětavost sestry Hany Kvapilové, která s žáky skladby nacvičovala, v Praze se dětem maximálně věnovala, sama s manželem Jarkem se také předvedli ve skladbě „Obrazy“. Rovněž tak s plným nasazením se věnovala nácviku žen sestra Hana Olešovská a její manžel Jaroslav nácviku mužů.

Řícmaničtí Sokoli měli zastoupení v 9 sletových skladbách v počtu 55 cvičenců. Sletu v Praze se zúčastnilo 40 cvičenců. A takto by to mělo vypadat v

každé jednotě. Sama jsem měla možnost nacvičovat skladbu kdekoliv - v Brně, Adamově i v Řícmanicích. Z časových důvodů jsem si vybrala Řícmanice, kam jsem se mohla, díky mému synovi za darovanou Babettu, kdykoliv a na jakoukoliv dobu operativně dopravovat. S řícmanickými cvičenkami jsem se cítila velice dobře, panovala mezi námi přátelská atmosféra a já jim touto cestou posílám za všechny ty pěkné chvíle srdečný dík.

Mimo Brno jsme před odjezdem do Prahy cvičili ještě ve Vyškově a Újezdě u Brna.

Čím více se konání sletu blížilo, tím více se vyskytovaly pochybnosti o tom, že nebude dostatek diváků, že není o sokolský slet zájem, že budou problémy s dopravou. Zpochybňující řeči byly i o tom, jak to bude s ubytováním, stravováním cvičenců a v neposlední řadě s hygienou.

Mnozí neustále srovnávali slety se spartakiádami. Je hodně lidí, kteří nevědí nebo nechtějí vědět, že spartakiády byly odrazem všesokolských sletů, navazovaly na jejich slavnou a bohatou tradici, historii a zapomněli, že hromadná vystoupení byla myšlenkou Sokolů od dob založení této organizace Dr. Miroslavem Tyršem. Tato myšlenka nezůstala jen pro náš národ, ale postupně se rozšířila do celého světa, kde zůstává do dnešních dnů.

Těchto nářků a malomyslných myšlenek Sokolové nedbali a pilně a s nadšením se připravovali přesvědčení o tom, že se slet podaří. Všichni přišli dobrovolně a s radostí. Každý si koupil cvičební úbor, zaplatil cestu do Prahy a pobyt a žádné překážky jim nebylo těžko překonat. Bylo to až zarážející, zamyslet se nad tím, kde vzali tito všichni lidé sílu vzájemné spolupráce, tolerance a přátelství právě v dnešní době.

Všichni dobře víme, že situace Sokola není jednoduchá, protože čtyřicetiletá přestávka v jeho existenci byla příliš dlouhá. Přesto si Sokol vybudoval své místo v současné společnosti. Nepatří jen do historie a je živou součástí našeho spolkového života. Tento vzestup Sokola byl vidět i na přípravě XIII. všesokolského sletu. Všechny hudebně pohybové skladby byly připraveny na vysoké úrovni. Cvičenci se skladby dobře naučili a konečně ve středu 28. června 2000 jsme přijížděli do Prahy nejen my, z naší republiky, ale i cvičenci a hosté z Ameriky, Austrálie, Kanady, Rakouska, Švýcarska, Polska, Německa, Slovenska a jiných zemí. Celkem přijelo na slet více jak 800 zahraničních Sokolů. Na sletě se představili také cvičenci z České asociace sportu pro všechny, jako hosté. Zahájení sletu bylo 1. července.

Další den, 2. července jsme šli všichni do průvodu. Ten byl dalším, nezapomenutelným překvapením XIII. všesokolského sletu. Nejen mládím cvičenců, radostí a spontánností, ale i hojnou účastí Pražanů, cizinců a mimopražských hostů..

Tento XIII. všesokolský slet přesvědčil všechny, kteří dosud v poslání Sokola v současné naší společnosti nevěřili.

Jisté je to nezapomenutelný zážitek sledovat z tribuny jednotlivé složky jak přicházejí a odcházejí po předvedení své skladby, a to od těch nejmenších až po dospělé. Ale sama přeji každému, aby jednou zažil ten bohatý vnitřní pocit z nástupu na seřadišti po projítí branou borců na stadion, postavení se na značku a za doprovodu hudby odcvičení své skladby.

Snad na XIV. všesokolském sletě v roce 2006 bude cvičit i z naší jednoty více cvičenců. Letos zahájilo cvičení mladší žactvo. Pod odborným a nároč-

ným vedením sestry Evy Putnové cvičí 20 dětí. Děti mají průkazky, zaplacený členský příspěvek a jsou řádnými členy Sokola se všemi závazky i nároky, které z toho plynou.

V Sokole máme také od loňského roku nový oddíl volejbalu žen, který vede Ing. Libor Meluzín.

Rovněž se rozjíždí oddíl stolního tenisu pod vedením br. Petra Uličného.

Pro všechny formy pohybové aktivity platí zásada vychovávat morálně pevné občany, a to od úplného dětství, kterým je dobře v kamarádkém prostředí v tělocvičně i na hřišti. Zatím se v malé míře projevuje hrdost na příslušnost k Sokolu. Jde především o hrdé vědomí reprezentace vlastní jednoty, župy a České obce sokolské - reprezentace slušných a čestných lidí.

V tomto roce přejí všem členům Sokola radost z pohybu, vlídné a sokolské kamarádké prostředí a dobrou fyzickou i psychickou kondici.

Současně přejí za členy výboru Sokola všem našim spoluobčanům, s nastoupeným novým tisíciletím, aby jim s příchodem jarních dnů zavanula do jejich domovů pohoda, láska a spokojenost.

Milada Jandová starostka Sokola

Myslivecké sdružení Bílovice nad Svitavou informuje:

V roce 1959 uvedla tehdejší Československá myslivecká jednota v život velkou a významnou celostátní propagační akci, od té doby každoročně opakovanou, pod názvem „Červen - měsíc myslivosti“. S přibývajícím ochrannými tendencemi byl v roce 1973 název rozšířen na „ochrany přírody“. V posledních letech se však bohužel na tuto novodobou mysliveckou tradici zapomíná.

Měsíc červen nebyl zvolen náhodně. Právě v měsíci nejkratších nocí a nejbujnějšího růstu vegetace se rodí nebo vyvádějí mláďata. Je to měsíc, v němž vše živé ve volnosti potřebuje nejvyšší péči, ochranu a klid. Zde je potřeba připomenout stále opakovanou zásadu: při náhodném nalezení nějakého mláděte ve volné přírodě se v žádném případě ho nedotýkat a co možná nejrychleji toto místo opustit. Toto platí zvláště u srnčí zvěře. Každá matka spárkaté zvěře odkládá po porodu své mládě na několik dnů na bezpečném místě a vrací se k němu jen aby je nakojila a ošetřila. Jen v tyto chvíle mládě vstane, aby po nakojení a ošetření znovu ulehlo. Teprve po několika dnech matka mládě odvede na jiné místo, kde mládě opět odloží. Po celou dobu odložení neztrácí matka přehled o okolí mláděte. Zdržuje se většinou v jeho blízkosti, aby měla především čichovou kontrolu o jeho okolí. Možnost nalezení mláděte snižuje velmi významně ochranné zbarvení a nehybnost mláděte spolu se zvláštním jakoby neutrálním pachem. Při náhodném nalezení tohoto mláděte vás jeho matka z bezpečné vzdálenosti pozoruje.

Zvláště v této době nám vzniká problém s toulavými psy a kočkami. Také volně pobíhající pes (i na procházce) v honitbě může napáchat neuvěřitelné škody. Vlastníci psů a koček si musí být vědomi ustanovení § 21 odst. 3 zákona o myslivosti, které jim bez výjimky zakazuje psy a kočky nechat volně pobíhat v honitbě. Pes musí být na vodítku. Honitbou se v tomto případě rozumí i nehoněbní pozemky uvnitř, např. silnice. Možnost, aby se pes vzdálil z vlivu svého vedoucího jen přechodně, je dána jen u psů loveckých, slepečkových, zdravotnických, vojenských a služebních. Názor, že se psy volně pobí-

hajícími lze chodit po veřejných cestách v honitbě (též za účelem jejich pohybu, venčení, výcviku), je v rozporu s § 21 odst. 3 zákona o myslivosti. Zákaz zde uvedený se vztahuje i na účelové komunikace, které jsou honebními pozemky. Výcvik psů v honitbě není dovolen. Je možný jen po předchozím souhlasu uživatele honitby. Podle zákona o přestupcích může okresní úřad za volné pobíhání psů v honitbě uložit pokutu až 5000 Kč. Pokud vznikne škoda na zvěři, přičítá se ještě hodnota živé zvěře. Neustále se snažíme na pochůzkách revírem, toto návštěvníkům lesa vysvětlovat, ne však vždy se nám to podaří. Někteří lidé si stále myslí, že v lese si mohou dělat co chtějí. V poslední době nám největší škody dělají tzv. „ochránci přírody“, kteří nám shazují posedy, dokonce i kryté kazatelny. Co si myslit o člověku, který nařizuje žebřík u posedu. Jak těžký úraz by se mohl stát, nechci ani domyslet. Zde chceme poprosit občany, kteří by se stali svědky takové činnosti, aby nám toto oznámili.

Často se stává, že občané neví na koho se obrátit při nalezení uhynulé nebo poraněné zvěře. Zvláště sražená zvěř motorovým vozidlem často dlouho přežívá a velmi trpí. Zde bychom také rádi poprosili občany o okamžité oznámení místa střetu s motorovým vozidlem, i když zvěř odběhla. Telefonní čísla a jména uvedu na konci tohoto článku.

Každý uživatel honitby, to je i naše myslivecké sdružení, má ze zákona povinnost zajistit ochranu myslivosti. Tím se rozumí ochrana zvěře před nepříznivými vlivy, zejména před strádáním, škodlivými zásahy lidí, škodlivými zvířaty a ochrana mysliveckých zařízení. V rámci této povinnosti je každý uživatel honitby povinen na každých 500 ha navrhnout okresnímu úřadu ustanovení myslivecké stráže. Zákonem č. 238/1999 Sb. platným od 1. 1. 2000 používá myslivecká stráž ochrany veřejného činitele. Navržení členové myslivecké stráže museli po splnění zákonem daných podmínek prokázat před okresním úřadem znalost práv a povinností a složit slib.

Cílem tohoto článku snad bude větší informovanost občanů v našem okolí nejen o našich povinnostech, ale i o tom čeho se mají občané při svých vycházkách do přírody vyvarovat. Věříme, že i nadále nebude vzácností spatřit pasoucí se srnčí rodinku na kraji lesa, zajíce, nebo bažantí slepici s hejnem malých kuřátek.

Jména a telefonní čísla na která nám můžete volat:

Kanice:	Kalabza Václav - myslivecký hospodář	tel.. 45227545
Bílovice n/Sv.	Bednařík Karel - myslivecká stráž	tel.: 45227865
	Mgr. Odvářka Jan - myslivecká stráž	tel.: 45227655

Karel Bednařík, jednatel MS

Internet pro veřejnost v naší obci

Troufám si konstatovat, že nová epocha, 21. století, nebo chcete-li třetí tisíciletí, vstoupilo v sobotu 3. února do Bílovic nad Svitavou. Stalo se tak docela nenápadně, a sice tím, že byl v naší veřejné knihovně instalován moderní multimediální počítač s připojením na Internet. Samozřejmě vím, že počítačů tohoto typu jsou v Bílovicích určitě desítky, ale v našem případě jde přece jen o něco kvalitativně odlišného.

Podobná revoluce proběhla v našich zemích koncem 18. století. Tehdy také značná část obyvatelstva už dovedla číst a psát, ale jestliže chtěla císařovna Marie Terezie vyhlásit slavné „neznalost zákona neomlouvá“, byla nucena něco uzákonit. A to „něco“ byla tehdy povinná školní docházka. Teprve když celá populace měla možnost být gramotná, mohla nabýt nová proklamace na platnosti. Že znalost čtení a psaní měla mnohem širší význam pro rozvoj moderní společnosti, že se nevyčerpala pouhou technickou možností seznámit se se zákony? Ano. A přesně to je obdoba našeho dnešního počítače.

Dnes se čím dál větší množství informací zveřejňuje tím způsobem, že se prostě „vyvěš“ na Internetu. Je to rychlé, levné, maximálně efektivní. A je hlavně učiněno zadost povinnosti tzv. zveřejnění. Zatím ale neměli všichni občané možnost se s takovýmito informacemi seznámit jednoduše proto, že každý člověk nemá nové médium k dispozici. Proto bylo na vládní úrovni rozhodnuto, že tato možnost bude zajištěna tím, že budou na Internet připojeny všechny veřejné knihovny. Postupně, od největších, přes menší, až po knihovny v obcích nad 500, nebo dokonce nad 200 obyvatel. No a právě první únorová sobota r. 2001 byla oním dnem, kdy „vlna informatizace“ dorazila do Bílovic.

Jakou tedy mají konkrétně možnost všichni naši občané tohoto nového média využít? Kdykoli v půjčovně době, která byla od Nového roku rozšířena o další dvě hodiny a je nyní každé úterý a sobotu od 13 do 17 hodin, a každou středu a pátek od 9 do 12 a od 13 do 17 hodin, může občan přijít do knihovny. Pokud není přihlášen, učiní tak (poplatek za přihlášku činí 10,- Kč) a může zasednout k počítači. Knihovník mu její „otevře“, konkrétní vyhledání pak musí už umět uživatel sám, počítačové kursy zatím v knihovně nepočítáme.

Služba „online“ na počítači (kromě hledání na síti si občané mohou zřídit i vlastní e-mailovou adresu a využívat si v knihovně elektronickou poštu) není zatím zdarma, jde o službu placenou. Za každé připojení do sítě se účtuje 10,- Kč, za každou minutu na síti pak činí poplatek 1,- Kč.

To je dnes vše k Internetu v knihovně. Mimo to ovšem počítač umožňuje také využívat různé encyklopedie a hry na CD-ROMech. Ty se půjčují pouze prezenčně (tedy nikoli domů) a poplatek je jako u knihy nebo časopisu - tedy škrtnutí 1 políčka ve čtenářské kartě za 1 prezenční výpůjčku CD-ROM. Zatím jich máme půl druhé desítky, jejich počet však každý měsíc roste. Není však dovoleno užívat soukromé diskety. Riziko zavirování počítače je v tomto případě příliš vysoké. V případě potřeby si můžete novou disketu v knihovně od knihovníka zakoupit.

Miloš Kudera, knihovník

STALO SE ...

... před 100 lety (1901)

- Za starostování rolníka Václava Taranzý měly Bílovice 190 domů (za rok jich přibýlo 40!)
- Na pozemku, který darovala obci rodina mlynáře Julinka, byl založen obecní hřbitov (dosud se pohřbívalo v Obřanech).

- Na letní byt do „vzdušných lázní Bílovice“ přijelo 160 rodin, číms pro místní obchodníky a živnostníky vzrostl počet zákazníků o osm set lidí.

... před 75 lety (1926)

- Zemřelo 20 občanů a narodilo se 21 dětí.
- Byla za předsednictví ředitele školy Ladislava Chvála obnovena činnost Okrašlovacího spolku s 23 členy.
- Sokolové po návratu z VIII. všesokolského sletu v Praze položili 19. září za účasti Sokolů z širokého okolí základní kámen ke stavbě Sokolovny.
- Federovaná dělnická tělocvičná jednota přestěhovala jeviště z Řícmanic do sálu v hotelu Ševčík, aby mohla pokračovat v ochotnické divadelní činnosti.
- Byla obnovena místní organizace Čs. sociálně demokratické strany dělnické. Měla 22 členů za předsednictví Jiřího Krista.
- Byla založena odbočka Svazu národně socialistické mládeže se 43 členy za předsednictví Ladislava Hlouška.
- Četnická stanice v Bílovicích dostala ke svému obvodu přidělenou i obec Soběšice.

... před 50 lety (1951)

- Nábytkářský závod na Havlíčkově ulici, zvaný lidově parketárna, změnil majitele. Od dosavadní firmy DELTA jej převzaly UP závody.
- Dům č. 129 u mlýna (dnes knihovna), který byl doposud používán jako sekretariát KSČ, byl adaptován na mateřskou školu, která měla o prázdninách poprvé celodenní provoz.
- Spisovatelka Marie Majerová převzala patronát nad pionýrskou skupinou, která převzala její jméno.
- Obezdní levé části verandy bývalého hostince v Palackého údolí (dnes Myslívecká klubovna) vznikla klubovna Československého svazu mládeže.
- V bývalé restauraci „U Kvapilů“ na Fügnerově nábřeží byla zřízena školní jídelna a družina.
- Ozvala se v Bílovicích poprvé znělka místního rozhlasu, který zahájil vysílání informací a zpráv z obce.
- Byla dosavadní předsedkyně JZD Štěpánka Palatá vystřídána ve funkci Janem Olejníčkem a na sceleném pozemku „U Hrušky“ byla provedena družstevní orba.
- Všechny obecní parcely na Polance byly předány k obhospodařování JZD.
- Byla dokončena zadní opěrná zeď na tenisových kurtech v Palackého údolí

Bořivoj Nejezchleb

Tisková oprava k článku o Janákově hotelu z minulého čísla

Na základě dobových historických materiálů od Arnošta Srby bylo prokázáno, že hotel Janák byl postaven již v r. 1907 stejně jako jeho ostrovní zahradní restaurace a nikoli až v roce 1911, jak bylo převzato z publikace Výletní Bílovice nad Svitavou.

Bořivoj Nejezchleb

Cyklus přednášek o historii Bílovic

Kulturní komise vyzvala kronikáře obce Bořivoje Nejezchleba, aby připravil v Klubu důchodců přednášku k nejstarší historii Bílovic. Ta byla přednesena 10. ledna 2001 a přítomní posluchači i vedení klubu si vyžádalo její pokračování, které bylo hojně navštíveno a tak vznikla myšlenka celého cyklu, který by postupně seznámil občany s minulostí obce až do současnosti.

Předkládáme proto veřejnosti obsah a data první části cyklu:

10. ledna Nejstarší historie Bílovic v uplynulém miléniu

- > Pohřebiště na Obřanské ulici
- > Obřanský hrad a jeho podhradí
- > Hrad Ronov a zaniklá osada Brodek
- > Osoby, u kterých je prvně doložen přídomek „z Bílovic“

14. února Jak se žilo prvním historicky známým Bílovčákům

- > Bílovický dvůr, mlýn a podsedy
- > Hospodaření a způsob obživy v Bílovicích v 15. století
- > Průběh roku 1497 a způsob datování v té době
- > Majitelé Bílovic purkrabími na Novém hradě a jejich způsob života

14. března Bílovice pod panstvím Černohorských z Boskovic

- > Způsob života šlechty v 16. století
- > Život poddaných v 16. století
- > Doklady o Bílovicích z té doby

18. dubna Bílovice v období třicetileté války (17. století)

pod panstvím Liechtensteinů

- > Jak se válečné události projeví v Bílovicích
- > Osobnosti Liechtensteinů
- > Způsob řízení panství a hospodaření
- > Život a oblečení mlynáře a ostatních obyvatel Bílovic
- > Jména držitelů usedlostí v Bílovicích
- > Novohradské hamry a Adamov

16. května Feudální vztahy a závislosti Bílovických v 18. století

- > Hospodaření v lesích
- > Bílovický mlýn a krčma
- > Roboty a dávky a jak se vymáhaly
- > Jak se v Bílovicích poprvé číslovaly domy

Srdečně zveme všechny občany na tyto přednášky, které se konají vždy ve středu v 17 hodin v Klubu důchodců.

Pokud bude zájem posluchačů takový jako na prvních přednáškách, bude cyklus pokračovat i po prázdninách v podzimních měsících.

Dr. Taťána Součková, předsedkyně kulturní komise

Dělnická tělocvičná jednota - DTJ

Měla v Bílovicích jen krátké trvání. Byla zaregistrována 18. června 1919. Starostou byl Smílek, jednatelem Alois Nejezchleb, který vedl i dramatický kroužek a náčelníkem Jindřich Vykydal. Dalšími významnými aktivisty byli Augustin Vykydal, Ferdinand Sedlák a Bedřich Jurníkl.

Organizaci vytvořili vídeňští Češi-železničáři, kteří se po 1. světové válce přistěhovali do Bílovic a měli zkušenosti ze sociálně demokratických dělnických spolků ve Vídni.

Scházeli se v hostinci, který byl tehdy v č. 31 na dnešním Fügnerově nábřeží, od roku 1920 v místnosti, ze které je dnes předsálí kulturního domu na návsi. Tam i cvičili a hráli divadlo na jevištětku, které si postavili sami. Hra „Návrat čs. legionáře“ byla tak úspěšná, že si ji vyžádali i v sousedních Babičích.

V létě cvičili na prostranství před tehdy ještě otevřenou hostinskou verandou v Palackého údolí. (Dnes klubovna myslivců). Po TJ Lassalle z Řícmanic získali hrazdu a další nářadí - bradla a pérovací můstek - zakoupili na hypotéku, za kterou ručil Augustin Vykydal st. Zúčastňovali se na veřejných cvičeních v dnešních brněnských předměstích - jezdilo z Bílovic až 30 cvičenců. Měli i družstva žen, dorostu a žactva.

V roce 1919 doprovázeli z Bílovic od vlaku poslance sociální demokracie Josefa Hybeše až do Březiny, kde zakládal novou organizaci.

DTJ v Bílovicích skončila tím, že jako celek v r. 1921 přešla do Federovaných dělnických tělocvičných jednot.

Federované dělnické tělocvičné jednoty - FDTJ

od roku 1926

Jednota proletářské tělovýchovy

Vznikla v Bílovicích r. 1921 tím, že cvičenci DTJ nejili na Olympiádu DTJ v Praze, ale na Spartakiádu v Praze na Maninách. Z Bílovic odjeli muži, ženy i dorost. To bylo také až do r. 1922 období největšího rozvoje této jednoty, která soustřeďovala členy z Bílovic a Řícmanic. Také v okolních obcích (Babičce, Soběšice, Líšeň, Obřany, Maloměřice, Husovice, Juliánov, Královo Pole, Adamov ...) byly FDTJ a navzájem se podporovaly účastí i vystoupeními na veřejných cvičeních, která byla přehlídkou početní síly a akceschopnosti organizace. Největší akcí byla moravská Spartakiáda v Brně v srpnu roku 1922. I bílovičtí členové se na ní podíleli a to nejen tělovýchovnými vystoupeními, ale i předem brigádami na úpravách cvičiště v Brně za Lužánkami.

Aktivními členy, kteří neváhali propůjčit ke schůzkám s nácvikem dělnických písní svůj byt byli Augustin a Ferdinand Vykydalovi. Obětavou cvičitelkou ženských složek byla Marie Roušarová-Olejníčková.

FDTJ prováděla i osvětově politickou činnost mezi svými členy. Měli vlastní knihovnu, učili se společně zpívat dělnické písně a hráli ochotnické divadlo, které mělo značný ohlas v obci i v okolí. Bylo chápáno také konkurenčně, protože divadlo v obci hráli i Sokoli a Orli. Dlouho se vzpomínalo na hry Její pastorkyňa, Lešetínský kovář, Růže ze Sibiře, hru se zpěvy Lucifer, Maják v širém oceánu, Žebračka a její syn ...

Problém byl se spolkovými místnostmi a tělocvičnami. Hostinští z ekonomických i politických důvodů rušili nájemní smlouvy a tak se tělovýchovná činnost i divadelní vystoupení stěhují po r. 1922 do Řícmanic. (Tehdy do Kokrdova hostince). V Pozořicích tehdy postavili nový Dělnický dům a jeviště ze staré spolkové místnosti prodali bílovické FDTJ, která je převezla do Řícmanic. Na jeho stavbě se stále podíleli v dělnickém hnutí již zkušení „Videňáci“ Novák, Zlámal a Filip.

Debatní večery, schůze a zpěv dělnických písní se konaly v malé spolkové místnosti v hostinci u nádraží. Na nácvik přicházeli vedoucí Ludl až ze Křtin. Střídání spolkových místností bylo časté. Když se přistěhoval do Bílovic z Babi Václav Ševčík, našly všechny složky FDTJ i divadelní odbor útulek v jeho hostinci.

Z r. 1925 se zachovala přesně vypracovaná smlouva, ve které se složky KSC, (za něž se považuje FDTJ, Federovaná osvětová jednota a Spartakovi skauti práce) dělí i o užívání sálu a jeviště i spolkové místnosti v hotelu Janák na Fügnerově nábřeží s místním Atletickým fotbalovým sportovním klubem. Na oplátku využila FDTJ hřiště AFC v Melatině k pořádání (po několik nedělí za sebou jdoucích) atletického kursu pro svoje cvičitele z brněnské oblasti.

Po postavení sokolovny r. 1927 využívá FDTJ sál v dnešním Kulturním domě. Na pozvánce ke schůzi aktivu z r. 1928 je jen u mužů uvedeno 28 jmen. V třicátých letech jsou tam vystřídáni Čs. Orlem a vracejí se na Fügnerovo nábřeží, kde je tehdy nájemcem p. Vašíček. Tam se dočkali v třicátých letech zastavení činnosti KSC i jejich složek.

Zvláštní akcí FDTJ byly propagační přespolní běhy se zastávkou na veřejném prostranství navštívených vesnic a skandováním agitačních hesel.

Jednou z posledních akcí JPT v Bílovicích byla pomoc dětem stávkujících horníků na Rosicku v r. 1932. Poslali 17 balíků potravin po 5 kg, nějaké šatstvo a něco málo peněz. U Kratinů a Vykydalů přijali po dobu stávky do svých rodin chlapce, aby usnadnili život stávkujícím rodičům. Oplátkou byl zájezd bílovických dětí z JPT na tělovýchovné slavnosti do Rosic spojený s pohoštěním v rodinách.

Skauti Spartakovi - od r. 1924 Spartakovi skauti práce

Vznikli jako významná složka bílovické FDTJ již v létě 1921. Iniciátorem byl Josef Petlach, který po dvou letech odešel do Líšně. Od něj i na skautské akademii v Brně se naučili mnohé noví vedoucí Bedřich Jurníkl, František Kapusta a Jiří Krist ml.

Činnost oddílu, který měl vždy 12-30 členů byla pravidelná a zakládala se na skautském zákonu s třídním zaměřením. Jednou týdně byla schůzka (u Kristů nebo u Kratinů v bytě) a jednou měsíčně vycházka do blízkého i vzdálenějšího okolí. Každý se navíc věnoval rozvíjení nějaké zájmové činnosti (rukodělné práce ze dřeva, sbírky známek, nerostů, herbáře ...), kterou pak prezentovali na vystavách v Brně i v Praze.

Sbírali také léčivé byliny a jejich prodejem přispívali stávkujícím - například 67 Kč v r. 1926 horníkům v Anglii.

Literární pokusy uveřejňovali ve vlastním časopise Průkopník, psaném několika průklepy na psacím stroji. Redigoval jej František Vykydal.

Mnoho času věnovali amatérskému průzkumu Moravského krasu a jejich „základna“ pro tuto činnost byla u Tererů v Ostrově u Macochy. Také v údolí Říčky měli „svou“ suchou jeskyňku, kterou si upravili k pravidelnému přespávání.

Při pochodu vesnicemi zpívali proletářské písně a troubili na trubku. Na schůzkách a u táboráků se uplatnily mandeliny a kytara. Na besídkách pro rodiče a veřejnost i jednoaktové scénky ze života skautů.

Se svým oddílem se proletářští skauti dostali i „do světa“:

- V r. 1924 na celostátní sraz v Třebíči, kde bylo provedeno sloučení Skautů Spartakových se Skauty Práce do jedné organizace SSP.
  - V r. 1925 jako sanitní oddíl pro zajišťování první pomoci na Rudé letnici do Ostravy-Mariánských Hor.
  - V roce 1927 na putování po Vysokých Tatrách
  - V roce 1928 na celostátní výstavu SSP v Praze
  - V roce 1931 na celostátní sraz SSP v Praze
- Činnost oddílu byla ukončena v době velké hospodářské krize v letech 1931-33.

Prameny:

Psané vzpomínky Bedřicha Jurníkla st.

Záznamy z rozhovorů s B. Jurníklm st., pořizené v roce 1960.

Zachované nájemní smlouvy spolkových místností.

Záznamy z rozhovorů s Františkem Vykydalem, pořizené v roce 1971.

Oddílový časopis Průkopník.

Dokumentární materiál ze Síně tradic Pionýrské skupiny

Marie Majerové v Bílovicích.

Bořivoj Nejezchl

HISTORIE DIVADLA

Ochotnické divadlo v Bílovicích nad Svitavou

Pokračování

Z jakých zdrojů čerpali vzdělavatelé Sokola a režiséri ochotnických divadel a spolků divadelní hry? V Bílovicích hraje divadlo Sokol, Vzdělávací jednota Havlíček od r. 1919 a od r. 1921 Jednota čs. Orla. Čerpali ze stejného pramene. V letech 1888 vydává knihupec a nakladatel v Praze - Karlíně M. Knapp knížky s divadelními hrami pod názvem *Ochotnické divadlo, Žertovné divadelní hry, časopisy Česká veselost, Český besedář pro české humoristy, frmolisty, randálisty a deklamátory*. Divadelní hry vydává nakladatelské družstvo Máj, nakladatelství J.Otta v Praze, nakladatelství a umělecký závod ZORA vydává České divadlo, rovněž nakladatel A.Storch a syn v Praze. V Brně je to významné nakladatelství Barvič a Novotný, které také rozšiřuje divadelní hry i nakladatele Františka Švejdý České divadelní agentury, Urbánkovu bibliotéku operních a operetních textů.

Břilovické ochotnické soubory měly také divadelní hry od nakladatele Aloise Zelinky v Mariánských horách u Moravské Ostravy z knihnice československého vojína "Bratrstvo", nakladatele Přemysla Plačka z Pacova v jižních Čechách a jistě celé řady dalších. Nakladatelé nabízeli jak staré české autory J.K.Tyla, L.Stroupežnického, M.Kopeckého, ale také přibývající osvědčené autory nové generace: Viktora Dyka, Františka Šamberka, Jiřího Mahena, F.Karase, Františka Šuberta, Jiřího Baldy, Karla Fořta, JUDr. Josefa Štolby, autory divadelních her a pohádek Františka Flose, Gustava Klinky, Františka Čečetky, Josefa Hlouška, V.B.Plumlovské a řady dalších. Pro vyspělejší ochotnické a divadelní spolky nabízeli hry ruského, francouzského repertoáru a divadelní hry W. Shakespeara, Henrika Ibsena a dalších.

Divadelní činnost neustala ani v době hospodářské krize. Hrály se veselohry a divadelní hry s národní tematikou ze zpěvy a tanci, aby se tak alespoň na chvíli zapomnělo na starosti všedních dnů v té těžké době. V předprodeji u pí Ludmily Svehlové jsou vstupenky na veselohru J.Štolby *Zapovězené ovoce*, v režii ing.Rudolfa Prachaře, kde účinkují: František Olejníček, Alois Jelínek, Arnošt Moser, František Kartous, Boža Svobodová, Marie Sedláčková, Marie Moserová a další. Všichni se snažili o veselou náladu na jevišti při konání maškarního plesu a také, aby se dobrá pohoda přenesla i do publika. Dále je uváděna hra *Aristokraté*, v režii arch. Vladimíra Beneše s ochotníky: Františkem Olejníčkem, Antonínem Novotným, Annou Korabečnou, Františkou Bartákovou a dalšími. Od Karla Fořta hra *Z českých mlýnů*, od J.F. Karase *Červená sedma*, od Jiřího Mahena *Ulička odvahy* pravděpodobně v režii Aloise Jelínka. Rovněž byl uspořádán operní koncert Jindřicha Blažíčka.

Rok 1931 byl opět ve znamení velké divadelní činnosti. 1.března se koná divadelní představení hry Karla Fořta a Emanuela Starého *Slečinka z Bílého zámečku*. Tato hra je pokračováním divadelní hry se zpěvy a tanci *Z českých mlýnů*. Tato divadelní hra byla první hrou, kterou v roce 1919 sehrála vzdělávací beseda Havlíček na novém jevišti v restauraci U Prachařů. Ve hře účinkovali: Čeněk Polák, Arnošt Moser, Jožka Strnadová, Marie Havlíčková, František Kala, Ant. Fuksová, Karel Drahovzal, Marie Drahovzalová, Rudolf Obořil a další. 29.března se hrála hra se zpěvy a tanci autorů Karla Fořta a Emanuela Starého *Babí léto*: účinkoval úplný smyčcový orchestr, pravděpodobně za dirigování Josefa Brunnera, který podle divadelních letáček dirigoval smyčcový orchestr i v dalších letech. V té době jsou v Bílovicích dirigenti František Richter, Eduard Pech, ve Vzdělávací besedě Havlíček František Fučík, Karel Hruza. V divadelní hře *Babí léto* účinkovali: Arnošt Moser, Marie Novotná, Marie Havlíčková, Boža Olejníčková, Marie Sedláčková, Karel Drahovzal, František Kartous, Amálka Špatná, která se pak dlouhá léta věnovala nápořádě, ještě v roce 1973 s pí. Zdenkou Jarošovou st.

V sobotu 5. září se koná slavnostní divadelní představení hry Karla Čapka *RUR*, kde v hlavní roli účinkuje pí Zdenka Gráfová, členka Zemského divadla v Brně. V této hře účinkují přední ochotníci vysoké úrovně: Rudolf Obořil, František Olejníček, ing.Rudolf Prachař, Arnošt Moser, arch. Vladimír Beneš, Karel Drahovzal, František Haramach, Bohuslav Doležal spolu s Marií Sedláčkovou provdanou Hlaváčovou, Marií Fuchsovou provdanou Slanou. Roboty

hráli: Vojtěch Taranza, Zdeněk Vrána, Václav Holoubek a další. Představení mělo velký ohlas. Organizačně jej zajistila org. Národně socialistická. Předprodej vstupenek byl u pana Františka Sedláčka na Palackého ulici, dnes ul Žižkova, vchod do domácích potřeb.

22.listopadu byla uvedena hra se zpěvy a tanci autora Karla Fořta s hudbou od Karla Vašaty *Tulácká krev*. Děj hry se odehrával na současné vesnici se spoustou mládeže, dětí, hudebního orchestru a v režii ing. Rudolfa Prachaře účinkovali: Karel Drahovzal, Boža Olejníčková, Ant. Olejníček j.h., Boža Svobodová, Arnošt Moser, Vlastimil Kartous, Jožka Strnadová, Marie Hlaváčová, František Kartous, Šalovský Josef, Antonín Smejkal, Vojtěch Taranza. Toto představení se opakovalo na žádost ctěného obecnstva pro velký úspěch v roce 1929. Vstupenky opět v předprodeji u "Švehlů".

Na 26.prosince připravil Sokol divadelní hru Jaroslava Kvapila *Oblaka*. Divadelní leták upozorňuje, že na tomto představení budou použity poprvé světelné efekty nově instalovaného elektrického osvětlení jeviště. V režii ing. Rudolfa Prachaře účinkovali: Boža Olejníčková, Jožka Strnadová, František Kartous, Antonín Smejkal a ing. Rudolf Prachař. Aktivita činnosti ing. Rudolfa Prachaře v té době je obrovská. Od roku 1929 je předsedou Vzdělávací besedy Havlíček. Na některých z mála dochovaných divadelních letáčků není uveden režisér. V té době už k výbornému režiséru panu Albertu Pokornému přibyli Alois Jelínek, František Olejníček a Karel Jarolím, hlavně po stránce hudebního aranžmá.

Již na 31. ledna 1932 připravil Sokol veselohru Olgy Scheinpflugové *Okénko*, kde Marie Hlaváčová, Jarka Havlíková provdaná Zubalíková, Arnošt Moser, Rudolf Obořil, František Kartous, Antonín Haramach, Karel Drahovzal se postarali o výborné zvládnutí novodobé české hry. Divadelní představení operety *Veselí tři mušketýři* od Richarda Branalda na hudbu Adolfa Branalda, zvalo návštěvníky, aby se přišli zasmát vtípům našich veselých třech mušketýrů - Františka Krtouse, Arnošta Mosera, Antonína Smejkal. Dále hráli: Karel Drahovzal, Rudolf Obořil, Marie Havlíčková, Marie Hlaváčová. Úplný smyčcový orchestr dirigoval Josef Brunner, předprodej byl rovněž u "Švehlů".

Se svým divadelním nadšením a režisérskými schopnostmi nastudoval odborný učitel Albert Pokorný operetu *Loutka*, v hlavní roli Marie Jarolímová provdaná Doležalová. Z dochované skromné fotografie na nás hledí tváře našich 28 ochotníků, např.: Marie Doležalová, Karel Jarolím (bratr), Božena Svobodová, Ada Schmehlíková, pí Löffnerová provdaná Trnavská, František Krupica, Zdeněk Srba s manželkou Fanynkou, Karel Matějčík, Ladislav Daněk, Bohuslav a Staňa Doležalovi, Albert Pokorný a celá řada dalších. Smyčcový orchestr dirigoval Josef Brunner. V témže roce měl p. Albert Pokorný ještě režirovat pohádku Boženy Němcové *Sůl nad zlato*. Dále bylo ještě sehráno představení *Juanův konec* od Jiřího Mahena, jen podle ústního podání je možné, že představení sehrála Vzdělávací beseda Havlíček. Divadelní činnost nikterak nepolevovala.

Na 19. února 1933 připravil Sokol frašku autora Jaroslava Baláka *Terna*. Vedle zkušených ochotníků Alberta Pokorného, Berty Švábenské, Arnošta

Mosera, Františka Kartouse, Karla Drahovzala účinkuje Blaža Matějčková, Jarka Havlíková, Ada Schmechliková, František Krupica, Vojta Taranza.

Veselá hra se zpěvy *Ta naše Máry* autora R. Maříka se hraje 23.dubna. Hraje úplný smyčcový orchestr, který diriguje pan František Fučík, představení napovídá paní Amálka Pařízková. Hra se odehrává na statku Kleofáše Rákosa, hrál jej Vojta Taranza, jeho ženu Božena Olejníčková provdaná Fišerová, jejich děti Josef Fuchs a František Kartous, dále Jarka Havlíková provdaná Zubalíková, Marie Petrujová - sestra pí Anny Korabečkové. Miss Mary Hiltonovou hrála Blaža Matějčková a jejího tajemníka Slávek Kala. K této divadelní hře si Slávek Kala poznamenal: Byla to moje první hra a první úspěch. Stále jsem říkal a v pokleku vyznával lásku: Miss Hiltonová, kdyby jste věděla - toť vše! Ale při moji výšce jsem zabral půl jeviště. Vyznávání se opakovalo ve všech třech jednáních stejně. Představení režíroval František Kartous.

Dále je také vzpomínána pohádka *Švec na vandru* v režii ing. Rudolfa Prachaře. V jeho režii se 5.prosince hraje divadelní hra *Je Mary Dagenova vinna ?* Představení napovídala paní Amálka Pařízková a malá fotografie zachycuje v civilu na hřišti tyto představitele: hlavní role Ludmila Kalová provdaná Daňková, Růžena Kalová provdaná Matějčková, Ada Schmechliková provd. Drexlerová, František Dohnal, Vojta Taranza - hrál vraha, musel se naučit zacházet s nožem v levé ruce a lékaře Aursvalda hrál Slávek Kala. Lékař dokázal, že vrah byl levák. Rekonstrukce zločinu byla prováděna na krejčovské figuríně, kterou zapůjčil krejčovský mistr pan František Sedláček.

Rok 1933 byl nástupem na ochotnickou scénu Sokola třetího sourozence z rodiny Kalových. Na scéně byl bratr František, který hrál také ve Vzdělávací besedě Havlíček a sestra Ludmila. Jak sám můj otec přiznával, že ochotnické divadlo a kumšt vůbec ho vtáhl do sebe natolik, že v letech 1935 - 36 navštěvuje soukromou hereckou školu Rudolfa Waltera, aby vše pak zúročil i jako režisér a organizátor kulturních akcí Sokola i dalších. Přes náročné období Protektorátu, doby poválečné až do r. 1956, kdy svoji režisérskou činnost ukončil.

Na divadelní činnost v roce 1934 se dochovalo několik vzpomínek jak pamětníků, tak i podle pár dochovaných letáků. V režii Aloise Jelínka to byla hra *Hvězda z Hollywoodu* v hlavní roli s Boženou Svobodovou. Na jevišti se pohybovala v motoristickém oblečení té doby - kožená kukla, rukavice. Partnerem jí byl skvělý představitel milovníků Rudolf Obořil. Pan Albert Pokorný v tom roce režíroval pohádku *Princezna z hájenky*. V představení Hervého operety *Mamzele Nitouche* v režii arch. Vladimíra Beneše účinkovali: arch. Beneš, František Krupica, hlavní představitelka titulní ženské role byla pí Hromadová ze Svatoboje z Brna. V červnu sehrál odbor Sokola veselohru Vlasty Buriana. V režii a titulní roli se představil arch. Vladimír Beneš. Toto divadelní představení *Komu Bůh dá úřad* bylo sehráno 1.července 1934 po hostinsky také v Pustiměři. Ve stejné době byla tato veselohra hrána v Buriánově divadle v Praze. Na 28.října byla připravena opereta autorů textu Valenty a Holíka. Hudbu složil Roven Sever. V titulní ženské roli s ochoty účinkovala choť autora pí Ríša Severová. Opereta *Ženich s titulem* byla obsazena herci : Rudolf Obořil, Karel Drahovzal, Karel Matějček, Slávek

Kala a členkami dámského souboru, které ovládaly zpěv: Božena Dobešová, Marie Hlaváčová, Božena Olejníčková, smyčcový orchestr dirigoval odborný učitel Albert Pokorný. Baletní vložky nastudovala Marie Jarolímová provdaná Doležalová. V prosinci, v době vánočních svátků byla sehrána lidová hra se zpěvy a tanci *Muzikanti z české vesnice*. Autor Richard Branald, hudba Adolf Branald. Muzikanty hráli: Slávek Kala, Antonín Smejkal a Božena Olejníčková, která byla jako kapelnice. Dále hráli: Vojta Taranza, František Kartous, Alois Jelínek, Míla Aligrová a František Blatný. Úplný smyčcový orchestr dirigoval Antonín Richter, režisér není uveden. Předprodej byl tradičně u "Švehlů".

Silvestr v r. 1934 probíhal v režii odborného učitele Alberta Pokorného, kde také účinkovali pí Nesrstová, Bohuslav Doležal, Jan Machač, Rudolf Obořil, Božena Dobešová, Růžena Kalová a další. Část motivu písně "Nový rok" od Vlasty Buriana se dochoval:

..... My víno, lásku chceme mít, v radosti a míru chceme žít, bída nezmizí do-cela.....,

smutek ten ať smíchem je zahuben, vždyť za rok už tu možná nebudem! Silvestry se konaly i v předcházejících letech. Když k této činnosti připojíme oslavy Mistra Jana Husa, oslavy 28.října vždy s kulturním programem, zpěvy, tanci, recitacemi, oslavy narozenin prezidenta T.G.Masaryka, byla kulturní činnost našich předků velmi bohatá. Na divadelní činnost v roce 1935 jsem neobjevil žádný konkrétní leták. Zařazuji proto několik divadelních her, které utkvěly v mysli pamětníků. Byla to od J. K. Tyla *Paličova dcera* v režii ing. Prachaře, hra Karla Fořta *Kráska ze Šumavy*, kde hráli: Albert Pokorný, Rudolf Obořil, Božena Svobodová, jak sama vzpomínala ve svých 90ti letech. V poznámkách Slávka Kaly mají svoje orámované místo divadelní hry Maxima Gorkého: *Nepřátelé*, *Vassa Železnová* a *Matka*. Nevím, zda nebyly jen v dramaturgickém plánu. Vzhledem k tomu, že v letech 1930 - 35 se na profesionálních scénách hrají divadelní hry, které se hrály i v Bílovicích, dovlím si zařadit vzpomínky naší vynikající české dramatické umělkyně pí Jarmily Urbánkové (v r. 1962 byla jmenována národní umělkyní) a pí Karly Mahenové - Vančurové, vdovy po spisovateli a dramatikovi Jiřímu Mahenovi. S oběma dámami jsem se seznámil v roce 1965 na svém působišti na tř. kpt. Jaroše, kde pí Jarmila Urbánková žila s dcerou Mílou, rovněž herečkou, byla také v angažmá v divadle s Kamilou Kramperovou v roce 1929 v Českých Budějovicích. Paní Jarmila Urbánková i paní Karla Mahenová často vzpomínaly na to, jak chodily do Bílovic nejen za krásnou přírodou, ale také na návštěvu k paní Marii Walterové, Olze de Martini-Minaříkové, kde rodiny měly dlouhá léta, až do roku 1942, pronajaté přzemí vily. Je to vila č. 141 v Anenském údolí. Údajně i Jiří Mahen, jako vášnivý rybář si měl u splavu zachytat. Vzpomínaly, že se jim v době volna podařilo navštívit některá divadelní představení, hlavně také ze zvědavosti, že ochotníci si troufají na tak velmi náročné hry a byli všichni velmi překvapeni vysokou úrovní divadelních her. Rovněž vzpomínaly na výborné ochotníky v Adamově. Obě dámy byly skvělé vypravěčky a čas ubíhal velmi rychle. Paní Karla Mahenová i při svém již vysokém věku naši rodinu v Bílovicích procházkou několikrát navštívila. Líbil se jí upravený bývalý zemědělský dvůr domu č.p. 50 na Žižkově ulici a zahrada pana PhDr. Vladimíra Ruty na Komenského ulici č.p. 180.

Z roku 1936 se dochoval divadelní leták na hru Františka Langra *Jízdní hlídka*. Hra je hrdinný epos o ruských legionářích. Scénu upravil akad.malíř Chronek a provedl Josef Tomanec. V režii arch. Vladimíra Beneše účinkovali: Bohuš Doležal, František Olejníček, arch. Vladimír Beneš, Slávek kala, Karel Drahovzal, Alois Slaný, ing. Rudolf Prachař, Josef Fuchs, Arnošt Moser, Fráňa Dohnal, Antonín Smejkal. Citace z letáku: Jízdní hlídka zanechává všude svou dramatickou silou hluboké dojmy. Čelní představitelé našeho národa vyslovili se o této hře, že každý příslušník státu by měl tuto hru vidět. Toto představení je jedno z mála, které se za uplynulá léta hrálo dvakrát po sobě. V předcházejících létech se divadelní představení hrála pouze jedenkrát. Vzpomínka na tuto hru se dochovala u mnoha našich spoluobčanů dobře v paměti.

I následující hry, které budu uvádět, jsou ze vzpomínek spoluobčanů: na divadelní hru *Psohlavci*, na hru *Loupežník* od Karla Čapka, kde v režii ing. Rudolfa Prachaře účinkovali: arch. Vladimír Beneš, Arnošt Moser, Ludmila Daňková, Marie Fuchsová, Alois Jelínek a další, na *Naše furianty* od Lad. Stroupežnického v režii ing. Prachaře s herci Marií Petrujovou, Jarkou Havlíkovou, Johankou Svobodovou, Tončou Fuxovou, Františkem Olejníčkem, Karlem Drahovzalem a dalšími. V představení *Falešná kočička* hráli: Marta Svobodová, Boža Olejníčková, Marie Hlaváčová, Antonín Kartous, František Kartous, Antonín Haramach. Ve mlýnské zahradě se mělo konat divadelní představení Hervého operety *Mamsele Nitouche* v provedení Karla Kosiny, Míly Ledererové, Mary Bártů - členů Zemského divadla v Brně spolu s místními ochotníky.

O roce 1937 se dochoval záznam o čtyřech divadelních představeních. 4.dubna byla sehrána hra pro mládež *Májové kotátko*, 22.května hra od Stréčka Křópala tj. Valentin a Václav Šindlerovi *Hanácká svatba*, 31.října hra Aloise Jiráka *Otec* v režii ing.Rudolfa Prachaře. Po velkém úspěchu v pražském divadle Akropolis Sokol připravil na 26.prosince operetu J. Šelleho *Hanácké jenerál* s hudbou O.Švarce. Hlavní roli stréčka Matěje Křópala hrál Alois Jelínek, jeho neteř Růžena Kratinová a dále hráli: Antonie Havelková provdaná Kartousová, Slávek Kala, Julius Bartovič, František Kartous, Věra Nová, Antonín Smejkal a spousta děvčat a chlapců. Desetičlenný orchestr dirigoval ing. Beňa Vacek. Představení napovídala Amálka Špatná provd. Pařízková a Pavla Brázdová provd. Sedlecká. Ty se pak v dalších letech střídaly s Marií Antonovou. Nápovědu posílala později též Marie Rutová a ženy se na dlouhá léta po Jendovi Hrazdírovi staly nepostradatelnými pracovníci. Hlavně v zimě bylo nutno obdivovat jejich obětavost, když zabalené do dek je o přestávkách celé skřehlé vytahovaly z nápovědní boudy k zahřátí a na cigaretu.

Maškarní merenda pořádaná v únoru 1938 ve všech místnostech sokolovny, zvala děti i dospělé na na Dětské radovánky na neděli 27.února, které měly ráz Z pohádky do pohádky např. Ohnivý drak, Červená karkulka, Popelka, Perníková chaloupka a jiné. Iluzi Pohádek vykouzlili žáci baletní školy Máši Cvejčkové z Brna, dále žáci a žákyně Sokola, Kašpárek a hudba. Na roli Kašpárka vždy vzpomínala Boža Kalová, jako gymnastka se mohla dokonale předvést v tomto převleku a rolničky jen zvonily. Později byla také představi-

telkou Kašpárka také Kamila Kramperová a Věrka Doupovcová provdaná Pospíchalová. Byla odehrána veselohra od arch. Josefa Skružného *Ferdinand spí*, kde v režii Aloise Jelínka účinkovali: arch. Vladimír Beneš, Slávek Kala, Vojta Taranza, Mirek Haramach, Jára Pospíšil, Růžena Kalová provdaná Matějčková a další. Pravděpodobně byla také sehrána hra *Tulák*, od Františka Langra *Hoši z osmnácté chasy* v režii Antonína Novotného.

Politické události v Evropě v roce 1938 nedávaly velký důvod k radostem. Rok 1938 je rokem X. všesokolského sletu, který se mimořádně dobře vydařil a zůstane chloubou celého sokolstva i celého národa., protože v něm manifestálně lid vyjádřil jednotu proti hrozícímu německému fašismu.. V době konání sletu se v Praze koná rovněž mistrovství světa v gymnastice, kde zvíťazilo čs.družstvo žen i mužů. Členka bílovického Sokola Božena Dobešová získala zlatou medaili a byla uvítána v jednotě s velkou slávou.

29. září 1938 přišly mnichovské události. Světové velmoci rozhodly v Mnichově o odstoupení pohraničního území Československa s německým obyvatelstvem a předurčily tak osud Československého státu. Svět se radoval z iluze zachráněného míru, byly slouženy děkovné mše a rozezněly se zvony..... a ministerský předseda Velké Británie hrdě oznamoval, že zachránil mír pro naši dobu. Velmoci prosazovaly své úzce sobecké zájmy a osud malých národů jim byl naprosto lhostejný. Tuto situaci výstižně popsal Karel Čapek: "Zlé, hrozné časy se valí na těžce zkoušenou zemi. Je nám žiti a trpěti pod zlou a hroznou krizí evropského svědomí. Nastaly doby, kdy spolulidé jsou zbavováni lidských práv, kdy nejprostší lidská důstojnost je deptána v prach, kdy každýkoliv ze svatých statků kulturního lidstva může být obětován nejsurovější ideologii, nastaly časy výtržníků, násilníků, časy hrubé síly a morálního úpadku, cynické a temnotné tyranie".

Pokračování příště.

Vladislav KALA

CESTOVÁNÍ

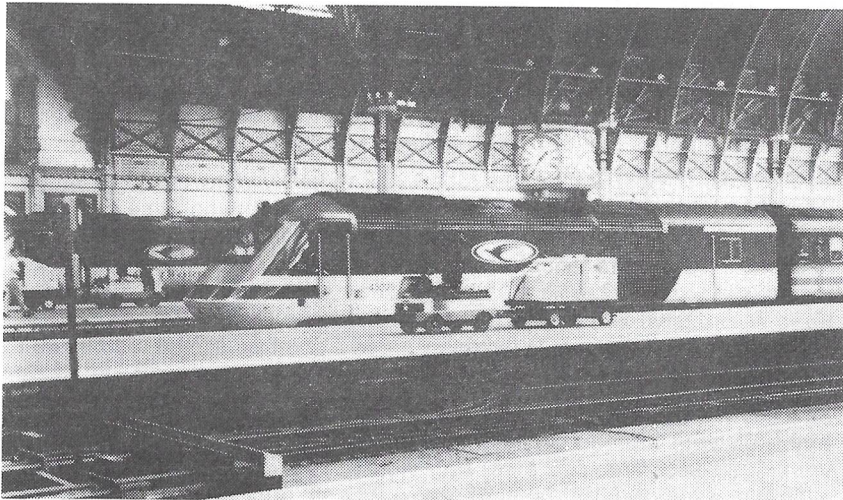
Kterak po Anglii cestovat

Vážení přátelé,

pokud by vám někdo tvrdil, že cestování po Anglii je naprosto odlišné od putování po vlastech českých, nevěřte mu. Mluvím z něj buď neznalost nebo závist, nebo (a to nejčastěji) strávil veškerý svůj volný čas v anglické hospodě. Zvu vás na cestu napříč Anglií: vlakem z Cardiffu, metrem přes Londýn, znovu vlakem do Cambridge, autobusem na letiště Luton a poté letadlem až do Liverpoolu.

Na cestu vyrazíme vlakem z hlavního města Walesu, totiž z Cardiffu. Pojedeme až na konečnou stanici Paddington na západním okraji Londýna. Na nádraží v Cardiffu se nejlépe dostaneme autem. U každého nádraží je totiž velké (i když placené) parkoviště. Spousta lidí totiž na vlak přijíždí denně třeba i z dvacetikilometrové vzdálenosti, což je u nás věc hodně neobvyklá.

Na nádraží v Anglii. Foto Kratina

Nyní je tedy třeba zakoupit jízdenku. V Británii působí na železnici celkem 25 společností, ale to vás nemusí trápit a klidně si můžete koupit lístek z jednoho konce Británie na druhý, bez ohledu na to, s kterou společností hodláte cestovat. Tvorba jízdného se v Británii velice liší od našeho modelu. Pokud například obyčejná jednosměrná jízdenka stojí 10 penízků, potom zpáteční nebude rozhodně stát 20 penízků (tak jak bychom očekávali), ale spíše kolem 14-ti. Pokud máte v úmyslu cestovat zpět ještě týž den, jízdenka bude ještě levnější. A navíc existují slevy pro ty, kteří nepotřebují jezdit v době ranní a večerní špičky. Je-li vaší konečnou stanicí Londýn (tak jako v našem případě) platí jízdenka s jistými omezeními i v metru a proto ji rozhodně nevyhazujte.

Velice zajímavým a užitečným jsem shledal malé zařízení umístěné na každé zastávce. Jedná se o jakýsi prodejní automat jízdenek, ovšem s tím rozdílem, že do automatu vhodíte jenom tolik mincí, kolik zrovna najdete a přístroj vám vydá potvrzení, na kterém se říká: „Držitel tohoto papírku zaplatil tehdy a tehdy na tom a tom nádraží tolik a tolik peněz“. S tímto lístkem můžete bez obav nasednout a průvodčímu už potom jenom doplatíte zbytek. Velice šikovné, zejména ve chvílích, kdy vlak už vjíždí do stanice a vy právě zjistujete, že nemáte dost drobných na celou jízdenku.

V Anglii se navíc obecně příliš nevyplatí spoléhat na to, že vlak bude mít zpoždění a chodit tedy až na poslední chvíli. Schválně jsem několikrát pozoroval jak se vlastně řídí odjezdy vlaků a výsledek mě naprosto šokoval. Na nástupišti jsou zavěšeny digitální hodiny, které odpočítávají po sekundách čas. Pokud má vlak odjezd například v jednu hodinu odpoledne, v okamžiku kdy se hodiny překlápí z 12.59.59 na 13.00.00 vlak se opravdu rozjede. Přiznám se, že z tohoto zážitku jsem se ještě dlouho nemohl vzpamatovat.

Vnitřek vlaku je možno nejlépe přirovnat k interiéru letadla. Cestující sedí pouze ve směru jízdy, vagóny jsou klimatizované a na delších tratích (jako je

zrovna ta po které jedeme) je samozřejmě dobře vybavený jídelní vůz. Větší zavazadla odkládáte do skříňe hned vedle nástupních dveří, takže je během cesty absolutně nemáte na očích (a to bude člověka zvyklého v prostředcích hromadné dopravy bedlivě střežit všechny své věci poněkud znerвовňovat), ale při výstupu je naleznete tam, kde jste je zanechali. Dělají to tak všichni a nezdálo se mi, že by s tím někdo měl nějaký problém. Takto můžeme v klidu dojet až na konečnou, jenom se ještě připravte na jednu drobnou nepříjemnost, která je daní za rychlost přepravy. Vlaky jezdí tak rychle, že při vjezdu do tunelů vzniká ve vagóně velký přetlak a obdobně jako v letadle způsobí zalehnutí uší.

V Londýně tedy potřebujeme přesednout na metro a dostat se na další velké nádraží Liverpool Street, ležící v samotném středu města. Jízdenku již máte v ceně a tak stačí projít turniketem a najít ten správný spoj, což nemusí být vůbec jednoduché, vzhledem k tomu, že londýnské metro má asi 15 složitě se křížujících linek. Cestování metrem více než cokoliv jiného připomíná jízdu vlakem. Jednak proto, že přes celý Londýn rozhodně nepojedete několik minut, ale spíše několik desítek minut a pak také proto, že spousta tras metra vede normálně nad zemí. Metro v Londýně není nijak krásné, obzvláště porovnáte-li je s metrem v Praze. Pokud by se vám tedy zdála výzdoba pražského metra poněkud strohá, pak vězte, že v londýnském není žádná. Ono se také není čemu divit: londýnské metro je nejstarší na světě a mimo jiné sloužilo během druhé světové války obyvatelům Londýna jako protiletcký kryt.

Na stanici Liverpool Street stačí opět přejít pouze pár desítek metrů z metra na vlak a nemusíte přitom vůbec opustit budovu. Na nástupišti bude čekat vlaková souprava od zcela jiné společnosti, než kterou jsme do Londýna přijeli, ale jak už jsem napsal, cestujícímu to může být naprosto jedno a můžeme vyrazit směr Cambridge. Tento vlak už ovšem není zdaleka tak komfortní a je vidět, že se jedná spíše o příměstský spoj. Cesta do Cambridge vlakem trvá asi hodinu, zatímco autobusem dvě. Projevuje se zde totiž největší výhoda vlaku. Zatímco autobus se celou hodinu snaží zoufale vymotat z dopravního chaosu Londýna než vůbec vyjede na dálnici, vlak jede ze samotného centra naprosto bez omezení.

V Cambridge se z vlakového na autobusové nádraží dostaneme nejlépe autobusem městské dopravy, nebo taxíkem. Nebudete tomu věřit, ale v životě jsem nejezdil více taxíkem než v Británii. Ceny jsou téměř srovnatelné s cenami ostatních spojů, taxikáři ochotní a tak se ani není čemu divit, že jsou tak hojně využívány (dokonce celkem běžně můžete vidět u větších nádraží fronty na taxík). Pouze malé upozornění: v Anglii je zvykem, že pasažér si vždy sedne na zadní sedadlo. A můžu vás ubezpečit, že v takovém typickém černém anglickém taxíku, který určitě znáte z filmů, je vzadu místa tolik, že si i pohodlně natáhnete nohy. Co se městských autobusů týká, zajímavé je, že za každou jednotlivou jízdu je třeba zaplatit hotově u řidiče, ale co mě pobavilo ze všeho nejvíce je skutečnost, že při vystupování (předními dveřmi) každý cestující poděkuje řidiči za svezení. (Byl jsem dokonce několikrát upozorněn, že případné opominutí se považuje za mimořádně nezdvůřilé...) Pokud chcete třeba ze zvědavosti vyzkoušet i známé dvoupatrové autobusy, stačí na nějaký počkat. Není to ale žádné zvláštní svezení, spíše naopak. Speciál-

ně v horním patře se budete muset hodně přikrčit, o krkolomných schodech vedoucích nahoru ani nemluví, a navíc vám bude v každé zatáčce připadat, že se autobus musí co nevidět převrátit.

Autobus v Londýně. Foto Kratina.

Nyní tedy z Cambridge autobusem společností JetLink na letiště Luton. Autobus je v Británii podstatně levnější než vlak. Jízdenku si můžeme obstarat v předprodeji, ale nebude žádný problém ji koupit i u řidiče. Zaplatíte kolem 8 liber (a pokud máte zájem a jednu libru připlatíte, bude v ceně i pojištění). Pro Čecha je rozhodně zajímavé, že bezpečnostní pásy jsou v autobuse na každém sedadle a to včetně tabulky se zdvořilým připomenutím aby se cestující nezapomněli připoutat (i když to pochopitelně není povinné). A po zhruba hodině jízdy můžeme vystoupit přímo před terminálem letiště s honosným názvem London - Luton (ale buďte si jisti, že to jen taková obchodní finta, aby pasažéři měli dojem, že cestují přímo z centra Londýna. Luton je od Londýna ve skutečnosti vzdálen ještě další hodinu autobusem). Letadlem můžete po Británii cestovat rychle, pohodlně a levně.

Existuje totiž hned několik leteckých společností, které se snaží z přepravy letadlem udělat něco tak obyčejného jako je jízda tramvají (a proto tramvaje: těch v Británii příliš mnoho nepotkáte, ovšem Angličané tuhle myšlenku „malého vlaku ve městě“ dobře znají a nijak je tím nepřekvapíte). Některé letenky jsou tak levné, že mohou klidně konkurovat i vlaku. Tak například zpáteční let na naší lince (Luton-Liverpool) pořídíte už od 30 liber, což je asi tak cena, za kterou si v Británii koupíte 15 piv, nebo 3 CD s populární hudbou! Letový řád je hustý tak, že si téměř nemusíte dopředu zjišťovat, kdy že to vlastně letí, protože nikdy nebudete dlouho čekat na další spoj. Pochopitelně vás na palubě nečeká přílišný komfort, nebo dokonce občerstvení, ale na tak krátké trase to myslím vůbec nevádí. Žádné velké formality, prostě si zakoupíte letenku třeba i přímo na letišti a to půl hodinky před odletem, nasednete a za padesát minut jste v Liverpoolu. Pouze musíte projít kontrolou, kde se vás zeptají na dvě otázky, které mohou působit poněkud zmatené, až komicky, ale doporučuji na obě odpovědět správně (což vás hned naučím) nebo můžete mít opravdu problémy se do toho letadla dostat. První otázka zní: Balil jste si své zavazadlo sám? Doporučená odpověď: Ano (a raději vůbec nemluve o tom, že vám pomáhala manželka nebo někdo obdobný). Druhý dotaz: Nenechal jste své zavazadlo někde bez dozoru? Doporučená odpověď: Ne, ani na chvíli (a opět raději vynechejte připomínku, že se třeba v bufetu mohlo na několik sekund stát, že jste váš kufr přímo nedržel). Přiznám se,

že když se takto poprvé ptali mě, absolutně jsem nevěděl kam milá paní míří. Jediný důvod pro tyto dotazy je ovšem alespoň trochu ztlžit práci „dobrákům“, kteří se pokouší do letadla dostat nějakou pekelnou mašinku.

Taxi - Londýn. Foto Kratina.

Po přistání v Liverpoolu se můžeme rozejít. Pokud se vám zdá, že jsme ještě nestihli zmínit přepravu osobním automobilem, máte úplnou pravdu. Za pár slov ovšem skutečně stojí. V Británii, jak každý ví, se jezdí vlevo, řidič tedy sedí na pravé straně vozu a řadí levou rukou. Všechno ostatní je jinak na svém místě, tak jak to znáte z domova (tedy žádné zrcadlové obrácení páček a pedálů, jak si někteří lidé myslí). Na řazení levačkou si zvyknete kupodivu velice rychle a nedělá žádné problémy (horší už je potom zase si zpátky zvykat na domácí poměry). K řízení potřebujete znát vlastně jediné pravidlo: vozidlo jedoucí po kruhovém objezdu má přednost. S tímhle si naprosto vystačíte. Kruhové objezdy jsou totiž v Anglii snad úplně všude. Křížení silnic jiným způsobem se vyskytuje jenom velice zřídka a bývá v tom případě jasně značeno, kdo musí zastavit a kdo má naopak přednost. Řidiči v Británii je kapitola sama pro sebe. Kdykoliv budete potřebovat vjet z vedlejší silnice na beznadějně ucpanou hlavní, můžete si být naprosto jisti, že každé druhé auto na vás bude blikat na znamení, že vás pouští před sebe. Na toto je zvykem vždy poděkovat, nejlépe opět zablíkáním. Taktéž maximální povolená rychlost (30 mil/hod. ve městě, 60 mimo město a 70 na dálnici) se skutečně striktně dodržuje, takže při vjezdu do obce se stanete svědky neuvěřitelné události, kdy 95% řidičů bude poctivě brzdit přesně na předepsanou rychlost. Cestování autem má ovšem jednu obrovskou nevýhodu. Aut je v Británii tolik, že jste téměř neustále v dopravní zácpě, ať jste kdekoli, o problémech s parkováním ani nemluvě (o tomto tématu se dokonce v Anglii točí seriály...). Pokud jste tedy zvyklí láteřit na naše ucpané silnice (a možná nejen na ně), pak vězte, že i jinde řeší obdobné (ne-li pak větší) problémy.

Tak a to je pro tento den plný cestování vše a příště zase někde v Anglii se těší

Vít Kratina ml.

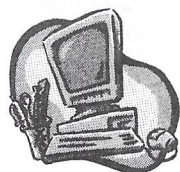
PODĚKOVÁNÍ

Spousta našich příznivců v Bílovicích nám dává najevo své sympatie nejen vlastní pomocí na akcích, ale i finančními příspěvky. Děkujeme Obecnímu úřadu v Bílovicích nad Svit. v čele s panem starostou Vilémem Klevelandou, který věnoval oddílů 2000,- Kč. Velké poděkování patří i paní ředitelce ZŠ v Bílovicích Heleně Bajerové, která jako soukromá osoba sponzorovala dětem ceny na celotáborovou hru během Velikonočního soustředění. Děkujeme za potravinový příspěvek na Velikonoční soustředění i p. Bandochovi a též majiteli bílovické pekárny panu Podpěrovi.

Ing. Jiří Mareček vedoucí oddílu SK RADIOSPORT Bílovice nad Svitavou

*****
*****

JEŠTĚ NEMÁTE POČÍTAČ? A CO TEPRVE INTERNET?

MŮŽETE HO MÍT HNED! Samozřejmě i na **SPLÁTKY** (stačí 10% akontace) bezkonkurenční ceny.

NEVÍTE JAK NA TO?

Nemáte čas ani chuť hledat v obchodech?
TO PŘECE NENÍ ŽÁDNÝ PROBLÉM !!!

OD TOHO JSME TU MY.

Stačí jen zvednout telefon a zavolat.

- PORADÍME** - s výběrem PC podle Vašich požadavků
- PŘIVEZEME** - a zapojíme - kamkoliv
- POMŮŽEME** - se software (programy)
- ZAŘÍDÍME** - splátkový prodej
- základní zaškolení **zdarma**
- odborná pomoc

ECABO-MH, spol., s r. o. Tišnovská 305, 664 34 Kuřim,
tel./fax: 05/412 635 90, fax: 05/462 228 28
mobil: 0603/45 01 93, mobil: 0605/10 91 71
e-mail: ecabo@agrozetorparts.com

POZOR - jako první firma v České republice poskytujeme prodej náhradních dílů pro traktory ZETOR UŘI-IV na splátky !!!
INFORMUJTE SE U NÁS

VOLAVKA STANISLAV ZAHRADNICTVÍ BÍLOVICE NAD SVITAVOU

NABÍZÍ:

BALKONOVÉ KVĚTINY

PELARGONIE - POPÍNAVÉ, OBYČEJNÉ
BIDENS - ŽLUTÁ
BAKOPA - BÍLÁ
SURFINIE - ČERVENÉ, FIALOVÉ, BÍLÉ

BEGONIE HLÍZNATÉ

GAZÁNIE

PETUNIE

VOSKOVKY

KUFEA

PILEA

JÍŘINKY

MIMULUS

SCHIZANTUS

ASPARÁGUS

BALZAMÍNA

TAGETES

SALVIE

DÁLE NABÍZÍME

VÝSADBU TRUHLÍKŮ A ZÁVĚSNÝCH KVĚTINÁČŮ

PRODEJ SAZENIC ZELENINY

PRODEJ RAŠELINY A ZEMINY

*****

INFORMACE NA TEL. 05/45227014

NEBO 0608/619525